

www.krula.com.ua

НА ВАРТІ НЕБА УКРАЇНИ!

Крила України

31 жовтня – 4 листопада 2011 року

e-mail: krula_ukr@ukr.net

№ 44 (604)

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Став корупціонером – скидай погони!

Читайте на 2 стор.

Пільги скорочуватися не будуть

Пільги незахищеним верствам населення скорочуватися не будуть. На цьому наголосив Президент України Віктор Янукович на розширеному засіданні Кабінету Міністрів. Глава держави назвав критичною ситуацію з виконанням відповідних завдань, передбачених Національним планом на 2011 рік.

Читайте на 3 стор.

"Я гідно захищатиму Вітчизну"

Читайте на 3 стор.

Україна пам'ятає визволителів

Читайте на 6 стор.

Перша самотійна година в небі

На Харківщині курсанти випускного курсу Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба виконують перші самотійні польоти на літаках Л-39, Ан-26 і вертольоті Мі-8МТ. Перед цим, протягом місяця, курсанти четвертого курсу успішно виконали вивізну програму, необхідний мінімум польотних завдань, і тільки після цього були допущені до

виконання самотійних польотів.

Станом на 3 листопада, майже годину в небі самотійно провели близько трьох десятків курсантів-льотчиків та штурманів.

За словами тимчасово виконуючого обов'язки начальника ХУПС військового льотчика 1-го класу генерал-майора Олексія Котова, його підопічні демонструють непогані навички піло-

тування. У декількох четвертокурсників він особисто перевірив рівень підготовки на Л-39 та дозволив їм виконати самотійний політ.

– Все необхідне для проведення льотної практики у 2011 році ми отримали. Два місяці активних польотів значно збільшили налітний час курсантів-випускників, – зазначив він.

Закінчення на 2 стор.

ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2011 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 40.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2012 рік:

Для України:

199 грн. 20 коп. – на рік;

99 грн. 60 коп. – на 6 міс.;

49 грн. 80 коп. – на 3 міс.;

16 грн. 60 коп. – на 1 міс.

Для країн СНД:

398 грн. 40 коп. – на рік;

199 грн. 20 коп. – на 6 міс.;

99 грн. 60 коп. – на 3 міс.;

33 грн. 20 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 4 грн. 15 коп.

НАВЧАННЯ

В умовних обставинах діяли рішуче та по-бойовому

"А інакше при особливостях нашої служби бути і не може, – коментуючи дії підлеглих під час ліквідації наслідків умовної аварії літака Су-27 над Миргородським летовищем, зазначив начальник служби пожежної безпеки бригади тактичної авіації винищувальної майор Сергій Сузима. – І цілком природно, що цьогорічна підсумкова перевірка стала й своєрідним екзаменом на професійну придатність не тільки льотною та інженерно-технічного складу частини, а й усіх служб забезпечення польотів, зокрема і взводу пожежної безпеки.

Закінчення на 2 стор.

ІЗ ЗАЛИ ЗАСІДАнь

Став корупціонером – скидай погони!

У Вінниці, під керівництвом командувача Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-полковника Сергія Онищенка, відбулося позачергове засідання Військової ради Командування ПС. У його роботі взяли участь начальники управління, відділів та служб Командування, командири повітряних командувань, частин безпосереднього підпорядкування та їх заступники, керівники навчальних закладів та центрів виду, військовий прокурор та начальник зонального відділу ВСП Вінницького гарнізону.

В ході засідання відбулося обговорення низки питань щодо протидії корупції та дотримання вимог антикорупційного законодавства в частинах й установах Повітряних Сил. Як зазначив генерал-полковник Сергій Онищенко, метою роботи Військової ради є надання об'єктивної оцінки стану справ у військових колективах щодо правопорушень, пов'язаних із корупцією.

Виступаючи перед учасниками засідання, командувач Повітряних Сил наголосив: "Наша позиція залишається незмінною – за кожне корисливое правопорушення військовослужбовець буде позбавлений військового звання та звільнений з військової служби".

Також в рамках Військової ради командирів та начальни-

ків зорієнтували на необхідності вживати найрішучіших заходів до тих, хто став на шлях порушення вимог антикорупційного законодавства України. Крім того, на засіданні наголошувалося на необхідності проведення комплексу заходів щодо інформування та роз'яснення особовому складу нового антикорупційного законодавства України, організації дієвої співпраці з представниками правоохоронних органів у питаннях профілактики правопорушень. Також були поставлені завдання головам комплексних комісій Командування ПС ЗС України, які працювали у військових частинах упродовж підсумкової перевірки за 2011 навчальний рік, стосовно надання практичної допомоги коман-

дирам у питаннях дотримання вимог антикорупційного законодавства.

– Тільки об'єднавшись у прагненні нетерпимості до проявів корупції, ми відновимо кредит довіри українського народу до вартових неба, збережемо чесне ім'я багатотисячного колективу Повітряних Сил, зможемо вирішити найвідповідальніші завдання, покладені на наш потужний вид Збройних Сил! – наголосив генерал-полковник Сергій Онищенко.

По завершенню Військовою радою КПС ЗС України було прийнято Звернення до особового складу з питань недопущення порушень антикорупційного законодавства України.

Дмитро Струтинський.

ПОЛЬОТИ

Перша самотійна година в небі**Закінчення. Початок на 1 стор.**

Серед перших, хто виконав самотійний політ на Л-39, був відмінник навчання курсант Станіслав Соломко. За давньою військовою традицією, після завершення польоту товариші підкидали колегу на руках стільки разів, скільки становить сума цифр бортового номера його літака.

Льотна практика за 2011 рік у курсантів випускного курсу триватиме до 8 листопада. Планується, що до цього часу більше 40 курсантів із числа льотчиків і військових штурманів виконають самотійні польоти в обсязі, необхідному для продовження навчання у наступному році.

За повідомленням Департаменту преси та зв'язків із засобами масової інформації Міноборони.

В умовних обставинах діяли рішуче та по-бойовому**Закінчення. Початок на 1 стор.**

Відповідно до легенди методичного навчання, до виконання завдань якого була залучена авіаційна бригада, якою командує полковник Олег Гесь, необхідно було при отриманні відповідних свідань про аварію літака відпрацювати алгоритм та послідовність сумісних дій пошуково-рятувальної команди, медичної служби, підрозділу пожежної безпеки авіабригади спільно з органами місцевого самоврядування, підрозділами МНС та представниками інших силових структур щодо надання допомоги екіпажу повітряного судна та локалізації пожежі та її наслідків у районі аварії. Усього у заходах було задіяно близько сорока учасників та 10 одиниць спеціальної техніки. І хоча навчання подібного характеру у частині проводяться вперше, вже з самого початку дії особового складу продемонстрували високу методичну та практичну підготовку воїнів-авіаторів.

Чітка взаємодія усіх команд та підрозділів, професіоналізм та дисциплінованість стали запорукою своєчасного та повного виконання усіх нормативних завдань, що і було відзначено керівництвом закладу. А набутий досвід став предметом обговорення методик з удосконалення системи підготовки пожежних команд як штатних, так і позаштатних, посилення профілактичних заходів дотримання правил безпеки польотів та дій особового складу при виник-

ненні позаштатних ситуацій. Серед кращих командування частини відзначило сержантів контрактної служби Віктора Личаківського, Руслана Редька та старшого солдата Олександра Махна. Загалом, можна з упевненістю зазначити, що найвищою оцінкою навчань стали практичні навички, якими збагатився кожен учасник цього заходу.

Володимир Лазарев. м. Полтава. Фото автора.

СПЕЦЗАВДАННЯ

На пошуки ліберійського судна...

Українські миротворці у Ліберії провели пошуково-рятувальну операцію у водах Атлантичного океану. Місцеве вантажне судно St. Paul River, яке більше доби не виходило на зв'язок з Ліберійською морською адміністрацією, оголосили зниклим безвісти. На його борту було 18 моряків. Адміністрація порту звернулася до керівництва Місії ООН з проханням провести повітряний пошук судна. У свою чергу, начальник авіації Місії ООН у Ліберії містер Халід Касаб розпорядився залучити до операції український вертоліт із складу 56-го окремого вертолітного загону сил Місії ООН у Ліберії.

Екіпаж пошуково-рятувального вертольота Мі-8, який знаходився у 30-хвилинній го-товності до вильоту, негайно вирушив на аеродром. Його очолював льотчик другого класу майор Олександр Бала.

– Ми керувалися оперативними даними, – розповідає командир екіпажу. – Востаннє з корабля виходили на зв'язок у водах Атлантики, поблизу узбережжя невеликого населеного пункту Грінвіл. Ми вилетіли на віддалення 25 кілометрів від берегової лінії і почали пошукову роботу.

Як належить у подібних ситуаціях, при вході в 30-кілометрову зону пошуку, екіпаж почав здійснювати галсування – прочісування морських миль "змійкою". Окрім командира вертольота майора Олександра Бала, візуальний пошук потерпілого судна проводили решта членів екіпажу – льотчик-штурман капітан Віталій Ландишевський, бортовий технік капітан Віктор Березовський, бортовий перекладач капітан Іван Кованченко, а також фахівці парашутно-десантної та пошуково-рятувальної служби загону майор Віталій Федорів й молодший сержант Сергій Стародубцев. Медичну службу на борту представляв підполковник Олександр Олійник.

Українським льотчикам знадобилось лише 10-15 хвилин з початку галсування, аби виявити судно, що стояло на якорі у прибережних водах на відстані близько 40 кілометрів від берега.

– Можна сказати, що нам пощастило. Одразу на першому ж галсі ми помітили St. Paul River, який, схоже, ремонтувався на якорі, – каже Олександр Бала. – Я завис на висоті 20 метрів від віддаленні 40-50 метрів від нього. Екіпаж судна нас помітив, почав вітати руками, однак жодних знаків про допомогу не подавав. Ми передали координати, доповіли про обстановку в Оперативний центр повітряних операцій UNMIL "Аеронс" і продовжили оглядати корабель. Зрештою, на цьому наша місія і завершилася, нам дали команду повернутися на базу. Було очевидно, що екіпаж судна не потребує допомоги з повітря.

Варто зазначити, що пошукова операція за участю українських вертолітників відбулася у переддень запланованого тренування "на воді", під час якого екіпаж вертольота Мі-8 евакуйовує умовно потерпілих з океанічних вод. Такі тренування у загоні проводять 2-3 рази за ротацію. Необхідні навички, які, як бачимо, можуть знадобитися на практиці, тут здобувають льотчики, рятувальники, медики та фахівці групи керівництва польотами.

На щастя, що цього разу потерпіло лише судно, і евакуйовувати людей не довелося, однак українські миротворці у будь-якій ситуації готові прийти на допомогу і на воді, і на суші.

Юрій Ігнат. Ліберія. Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ

Командування Повітряних Сил Збройних Сил України оголошує конкурс

на заміщення посади державного службовця спеціаліста 1 категорії відділу навігації та планування бойового застосування штурманського управління авіації військової частини А0215 за строковим трудовим договором, посади державного службовця провідного спеціаліста медичної служби військової частини А0215.

Вимоги до кандидатів:

наявність громадянства України; вища освіта відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста; стаж роботи за фахом у державній службі на посаді спеціаліста 2 категорії (для спеціаліста 1 категорії), на посаді спеціаліста 1 категорії (для провідного спеціаліста) не менше 3 років або стаж роботи за фахом в інших сферах управління не менше 5 років; післядипломна освіта у сфері управління: магістр державного управління за відповідною спеціалізацією; знання чинного законодавства з питань державної служби, основ державного управління та права, правил ділового етикету, правил та норм охорони праці та протипожежного захисту, порядку підготовки проектів нормативних документів, інструкції з діловодства; володіння державною мовою, знання основних принципів роботи комп'ютера, відповідних програмних засобів та володіння ними у режимі користувача.

Документи приймаються за адресою:

21007 м. Вінниця вул. Червоноармійська, 105, в/ч А0287. Довідки за тел.: (0432)-596-910.

ПРИЗОВ

Президент визначив порядок призову на наступний рік

Президент України – Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України Віктор Янукович підписав Указ № 1009/2011 від 31 жовтня 2011 року “Про строки проведення чергових призовів, чергові призови громадян України на строкову військову службу та звільнення в запас військовослужбовців у 2012 році”.

Відповідний документ опублікований на офіційному інтернет-представництві Глави держави.

Згідно з указом, у 2012 році громадян України чоловічої статі, яким до дня відправлення у військову частину виповнилося 18 років, та старших осіб, які не досягли 25-річного віку і не мають права на звільнення або відстрочку від призову на строкову військову службу, призиватимуть до армії у квітні-травні та у жовтні-листопаді.

Кабінет Міністрів України повинен визначити чисельність громадян, які підлягають призову на строкову військову службу, та обсяги видатків для проведення чергових призовів у 2012 році.

Також, відповідно до указу, в запас зі Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, Державної спеціальної служби транспорту будуть звільнені військовослужбовці, які призвані на строкову військову службу, мають вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем підготовки спеціаліста або магістра та виступили встановлені строки строкової військової служби (у січні – лютому та у липні-серпні 2012 року), інших військовослужбовців, які виступили встановлені строки строкової військової служби (у квітні-травні та у жовтні-листопаді 2012 року).

www.mil.gov.ua

ПОЗИЦІЯ

– Ситуацію з виконанням завдань Національного плану в цій сфері вважаю критичною”, – підкреслив Президент. Він наголосив на важливості ведення широкої роз’яснювальної кампанії серед громадян щодо роботи, яка ведеться з упорядкування пільг.

– Треба людям роз’яснювати, що ми не збираємося ніякі пільги скорочувати – ми будемо їх тільки вдосконалювати. А це означає, що ми ставимо собі мету захистити незахищені верстви населення і підвищити рівень захисту, – наголосив Глава держави.

Пільги скорочуватися не будуть

Пільги незахищеним верствам населення скорочуватися не будуть. На цьому наголосив Президент України Віктор Янукович на розширеному засіданні Кабінету Міністрів. Глава держави назвав критичною ситуацію з виконанням відповідних завдань, передбачених Національним планом на 2011 рік.

Президент зауважив, що напередодні обговорював це питання з Віце-прем’єром – Міністром соціальної політики Сергієм Тігіпком. Урядовець, зокрема, повідомив, що ні на один відсоток не були зменшені пільги “чорнобильцям” та “афганцям” – навпаки, їх рівень було підвищено.

– Ми ставимо собі за мету – 25% ми підвищуємо. Прийняли рішення – треба виконувати і інформувати про це чотири рази на рік суспільство, – наголосив Президент.

Підготувала Наталія Ярмілко. “Крила України”.

АМКУ ВИМАГАЄ

Баланс між платоспроможністю та прибутковістю

Оператори ринку пального повинні знайти баланс між платоспроможністю населення та власною прибутковістю. Про це, як повідомляє прес-служба Антимонопольного комітету, 1 листопада заявив перший заступник Голови АМКУ Рафаель Кузьмін під час брифінгу.

Нещодавно Комітет надав рекомендації низці операторів пального, стосовно приведення цін на так звані “брендові бензини” до економічно обґрунтованого рівня. Вже за десять днів підприємства мають повідомити Комітет про свої рішення. За наявності у Комітеті інформацією, протягом вересня 2011 року на більшості АЗС відбулося синхронне зростання вартості бензинів підвищеної якості. І це за умов стабільності курсу, євро та вартості сирої нафти на світовому ринку.

Перший заступник голови Комітету зазначив, що ціна на звичайний бензин А-95 також завищена, та нагадав про висунуті у жовтні цього року вимоги щодо приведення цін на бензин А-95, дизельне паливо та скрапленний газ до конкурентного рівня.

– Якщо основні учасники ринку не виконають наші рекомендації, то ми розпочнемо розслідування, вдамося до штрафних санкцій. Інформуваємо Уряд і Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, щоб спільними зусиллями впливати на необґрунтоване підвищення цін на паливо. Чому ми це робимо? Тому що, це соціально важливий ринок, на якому головним споживачем є населення України. Тут операторам ринку пального потрібно балансувати між платоспроможністю населення та власною прибутковістю, – підкреслив Рафаель Кузьмін.

ПРИОРИТЕТИ

Курс на модернізацію і європейську інтеграцію є визначальним для України

Європейська інтеграція України та її ефективна модернізація залишаються визначальними пріоритетами нашої держави. Про це заявив Президент України Віктор Янукович на міжнародних муніципальних слуханнях “Розвиток належного врядування на місцевому та регіональному рівнях”.

“Хочу ще раз підтвердити: курс на модернізацію і європейську інтеграцію є визначальним для України”, – зазначив Віктор Янукович.

Президент нагадав, що минулого тижня Україна отримала важливий сигнал від Європейського Союзу. “Європейський парламент у своїй резолюції підтвердив готовність до

подальшої поглибленої співпраці з Україною та її історичний шанс стати невід’ємною складовою Європейського Союзу”, – сказав Глава держави.

Цей шанс “буде реалізований тільки за умови незворотності реформ та успішної модернізації країни”, наголосив В.Янукович.

www.president.gov.ua

ОЦІНКИ

Україна прогресує у боротьбі з відмиванням коштів

Україна перестала бути об’єктом моніторингу FATF, тобто стала повноправним членом міжнародної фінансової спільноти. Відповідне рішення ухвалено цією міжнародною організацією у Парижі, де нещодавно відбулося перше Пленарне засідання FATF-XXIII.

Таку оцінку Україна отримала завдяки удосконаленню режиму протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Про це повідомляє Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату КМУ.

FATF відзначила значний прогрес нашої країни в цьому питанні, зазначивши, що Україна переважно виконала свої зобов’язання щодо усунення недоліків, виявлених у лютому минулого року.

Отже, Україна перестала бути

об’єктом моніторингу FATF – її виключено з відповідного “контрольного” списку як країну, що підтвердила дотримання світових стандартів у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Водночас, Україна і надалі співпрацюватиме з міжнародними організаціями задля удосконалення вже існуючих напрацювань та запозичення міжнародного досвіду для боротьби із “брудними” грошима.

Підготував Сергій Клименко. “Крила України”.

СПІВПРАЦЯ

Уряд схвалив розпорядження “Про підписання Угоди між Кабінетом Міністрів України та Європейською організацією ядерних досліджень (ЦЕРН) стосовно надання статусу асоційованого члена ЦЕРН”. Проект документа розроблений Державним агентством з питань науки, інновацій та інформатизації України. Про це повідомляє прес-служба Держінформнауки.

ПРИСЯГА

“Я гідно захищатиму Вітчизну”

У Гвардійській Севастопольсько-Феодосійській зенітній ракетній частині, де командиром гвардії полковник Віталій Павлюченко, 87 солдат молодого поповнення з Луганщини, Запоріжжя та Криму склали Військову присягу на вірність Українському народові.

На стройовому плацу, за участі понад півтисячі військовослужбовців, батьків та запрошених гостей, пройшов урочистий мітинг та приведення молодого поповнення призову “Осінь-2011” до військової присяги. Унікальність цього призову полягає в тому, що переважна кількість юнаків – з вищою освітою, понад 50 мають права водіїв. А наприклад, 21-річний Роман Смірнов з Феодосії – магістр з англійської та німецької філології, вчився за кордоном, автор перекладу з англійської книги Стіва Форбса “Як капіталізм врятує нас” для одного з іноземних видавництв.

Цього ж дня у частині провели й ритуал посвячення молодого поповнення в гвардійці. Командири взводів вручили кожному військовослужбовцю особисті пам’ятки з текстом клятви воїна-гвардійця.

Україна долучиться до ядерних досліджень у Європі

У березні 2011 року у Женеві укладемо Спільну декларацію Кабінету Міністрів України та ЦЕРН, якою започатковано Спільну робочу групу Україна – ЦЕРН з науково-технічного співробітництва та підписана Спільна заява про намір стосовно можливої української заявки про набуття статусу держави асоційованого члена ЦЕРН. На підставі цієї заявки Рада ЦЕРН буде приймати рішення щодо асоційованого членства України. Підписання Угоди відбудеться до кінця 2011 року.

Набуття Україною статусу держави – асоційованого члена ЦЕРН створить правові підстави для максимальної участі українських наукових установ у програмах ЦЕРН, сприятиме комплексному розвитку ГРІД-технологій в Україні та удосконаленню підготовки молодих вчених в галузі теоретичної і прикладної фізики.

Підготував Сергій Клименко. “Крила України”.

Зі складанням Військової присяги молодих воїнів вітали командири, батьки, представники місцевої влади та церкви. Від імені ж молодого поповнення взяв слово солдат Володимир Песчанський. У свою чергу, він запевнив присутніх, що його призов буде гідно захищати Вітчизну.

Варто зазначити, що батьки, які приїхали на свято, зустрілись з керівництвом частини та обговорили найбільш важливі для сторін питання. Також відвідали казарму, де проживають юнаки, ідально та зали-

шилися задоволеними умовами, створеними для їхніх чад.

Сьогодні легендарне Гвардійське Севастопольсько-Феодосійське з’єднання залишається надійним повітряним щитом нашої держави. А молоді покоління воїнів-зенітників продовжують славі бойові традиції попередників і, високо тримаючи бойовий Гвардійський прапор, надійно стоять на варті повітряних кордонів нашої великої країни.

Олександр Георгієв. Фото автора.

ПІДСУМКИ**Прибувати мобільно, лікувати сучасно**

Цього тижня у Військово-медичному клінічному центрі Центрального регіону, начальник якого полковник м/с Сергій Петрук, проходило тактико-спеціальне навчання з практичним розгортанням елементів мобільного шпиталю. В заході взяли участь представники Департаменту охорони здоров'я Міністерства оборони України, науково-дослідного інституту проблем військової медицини, Української військово-медичної академії.

Силах. Це зумовлено модернізацією, створенням госпіталів дійсно мобільних, котрі б швидко доставлялися, розгорталися в місцях, де необхідна медична допомога. Тому головною метою тактико-спеціального навчання, в першу чергу, є перевірка реального матеріально-технічного стану, забезпечення технікою, медичною апаратурою та обладнанням, – додав Віктор Жаховський.

Безпосередньо навчання розпочалося із наради, під час якої учасники заходу прослухали доповіді заступника начальника ВМКЦ ЦР полковника м/с Олександра Столяренка та начальника мобільного госпіталю майора м/с Юрія Подольяна. Вони розповіли про можливості, де і коли надавалась медична допомога фахівцями мобільного госпіталю. Детально зупинилися на проблемних питаннях, вирішення котрих покращить функціонування мобільного шпиталю.

Згодом перед присутніми виступив заступник директора Департаменту охорони здоров'я Міністерства оборони України Віктор Жаховський. Він зазначив, що мобільні шпиталі потрібні – не тільки військовим, але й цивільному населенню. Адже одне із головних його призначень, надан-

ня кваліфікованої та окремих видів спеціалізованої медичної допомоги людям у зонах надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

– Це серйозне наше надбання. Міністр оборони України поставив завдання підготувати пропозиції для удосконалення роботи мобільних шпиталів, котрих на сьогодні є п'ять у Збройних

Учасники заходу оглянули елементи мобільного госпіталю. Цього разу було розгорнуто лише його десяту частину. Це, зокрема, приймально-сортувальне відділення, палата протишокової терапії, евакуаційна, операційні зали, палата реанімації та інтенсивної терапії, стерилізаційна.

Руслан Лінник.
"Крила України".
Фото автора.

МАЙСТЕР-КЛАС

Ендопротезування є на сьогодні найбільш розповсюдженим методом хірургічного лікування на пізніх стадіях захворювання. Воно дозволяє зняти біль, відновити амплітуду рухів.

Повернення до повноцінного життя

З 2008 року спеціалісти Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону, де начальником полковник м/с Сергій Петрук, розпочали проводити тотальне ендопротезування колінних суглобів.

– Це сучасний метод лікування пізніх стадій захворювань суглобів, – розповідає начальник травматологічного відділення клініки невідкладної хірургії та ушкоджень капітан м/с Юрій Лазаренко, – що дозволяє хворому уникнути важкої інвалідності та повернутися до повноцінного життя. Суть операції – відтворення зруйнованих хворобою частин суглоба за допомогою штучних імплантатів. Методи надання необхідної хірургічної допомоги хворим удосконалюються з кожним роком. Намагаємося не відставати від своїх зарубіжних колег і ми.

На днях Юрій Лазаренко, разом

із професором Харківського інституту травматології, ортопедії та патології хребта Валерієм Тарасенком, виконали тотальне ендопротезування колінних суглобів, використовуючи багатофункціональний протез нового зразка. Він призначений для хворих відносно молодого віку – до 50-60 років. Суглоб-протез є німецьким виробом, який дає змогу людині виконувати не лише рухи згинання та розгинання, а й різноманітні повороти, довше служить і є набагато зручнішим. Варто зазначити, що гарно себе зарекомендував у світовій лікувальній практиці

– Ендопротезування колінного суглоба, – говорить професор Валерій Тарасенко, – в стандартних випадках триває від 45 хвилин до 1,5 години. У складних, наприклад, при наявності дефектів одного з виростків кісток, які утворюють колінний суглоб, операція може тривати 2-3 години.

Наступного дня після хірургічного втручання, з пацієнтом починає працювати фахівець з лікувальної фізкультури. Хворому дозволяють вставати з ліжка, ходити з допомогою милиць із дозованим навантаженням.

Через 5-10 днів після операції пацієнта виписують на амбулаторне лікування, рекомендують ходити з допомогою милиць протягом 6 тижнів, згодом – з паличкою. Реабілітація триває близько трьох місяців.

Руслан Лінник.
"Крила України".
Фото автора.

ВИХОВАННЯ**Зустріч поколінь авіаторів**

На базі авіаційної комендатури, яка дислокується в місті Умань, що на Черкащині, пройшли заходи, присвячені 67-ій річниці визволення України від німецько-фашистських загарбників.

– Український народ дав фронту понад 7 мільйонів воїнів, близько половини з яких загинули смертю хоробрих. Багато уродженців Уманщини захищали свою землю зі зброєю в руках. Серед них чимало було й тих, хто творив свій подвиг у повітрі, – зазначив у своєму вступному слові командир авіаційної комендатури підполковник В'ячеслав Попліньський.

Після проведення Дня інформування на тему "Звільнення України від фашистських загарбників – шлях до вільної Європи" відбулася зустріч воїнів-авіаторів з ветераном Великої

Вітчизняної війни, льотчиком-бомбардувальником, підполковником у відставці Іваном Гурочкіним, який поділився з нинішнім поколінням захисників Вітчизни спогадами про буремне минуле нашої Батьківщини у добу лихоліття.

Народився Іван Гурочкін в далекому 1923 році в Росії, а з початком Великої Вітчизняної війни, в 1942 році, вступив до військово-авіаційного училища льотчиків. В 1944-му р., після закінчення ВАУЛ, у віці 21 рік молодший лейтенант Іван Гурочкін розпочав свою війну проти німецько-фашистських загарбників. Пройшовши визвольними шляхами через багато областей Росії та Прибалтики, освоївши грізні на той час штурмовики Іл-2, Іл-4, Іл-10, бомбардувальники Пе-2, старший лейтенант Іван Гурочкін закінчив війну

в Польщі, маючи на своєму бойовому рахунку 42 бойових вильоти. Після війни офіцер Гурочкін продовжував службу в частинах Військово-Повітряних Сил у багатьох кутках Радянського Союзу, закінчивши свій ратний шлях в 1964 році в Україні. Відтоді фронтовик і пов'язав своє подальше життя з землею Богдана й Тараса, оселившись на славній Уманщині.

Після звільнення з лав Радянської армії, Іван Васильович працевлаштувався на стратегічне оборонне підприємство завод "Мегометр", де пройшов шлях від учня до майстра виробничого процесу в одному з цехів підприємства. Виховавши двох синів, член Ради ветеранів міста Умань підполковник у відставці Іван Гурочкін продовжує виховувати в душі патріотизму та відданості Військо-

вій присязі молодь. Він завжди є бажаним гостем у військових частинах Уманського гарнізону, де залюбки ділиться своїм життєвим та військовим досвідом з нинішніми захисниками Вітчизни.

– Нинішню зустріч, безумовно, можна назвати зустріччю поколінь авіаторів, які героїчно захищали та продовжують надійно захищати нашу землю. Із такою такою зустріччю продовжує писатися історія української держави та її Збройних Сил, виховуються покоління молодих охороняти Батьківщини на кращих традиціях нашого минулого. Дай Бог всім авіаторам міцного здоров'я та славного продовження своєї справи! – сказав наприкінці розповіді ветеран.

Ігор Білан.
м. Умань.
Фото автора.

Традиції свято бережуться та примножуються

Тридцять першого жовтня у житті особового складу об'єднаного центру матеріально-технічного забезпечення, командиром якого є полковник Костянтин Єлізаров, відбулася визначна подія – святкування п'ятої річниці з дня створення частини. Варто зазначити, що Центр створювався на базі восьми військових частин, кожна з яких має свою славетну історію.

Зокрема, автомобільний батальйон розпочав свій бойовий шлях у важкий для країни 1941-й рік, авіаційно-технічні склади та склад пально-мастильних матеріалів – у 1944-му, база метрологічного забезпечення ЗРВ РТВ – у 1960 році. Цих військових частин вже давно не існує, але традиції, започатковані військовими колективами, свято бережуться та примножуються особовим складом об'єднаного центру.

Це підтверджується оцінкою Командування Повітряних Сил Збройних Сил України – частина спроможна виконувати завдання за призначенням. І, передусім, це стало можливим завдяки високопрофесійному кадровому потенціалу. Так, сьогодні у вій-

ськовій частині проходить службу 10 офіцерів – випускників НУОУ, а у підрозділах – 6 учасників бойових дій, 7 військовослужбовців брали участь у миротворчих операціях.

– 3 нагоди дня створення нашої частини висловлюю по-

тин Єлізаров у привітальній промові з нагоди свята.

Цього дня кра-
дню кра-
дним військовослужбовцям та працівникам ЗС України були вручені грамоти та нагрудні знаки, а щоб день став посправжньому святковим ансамбль військово-музичного центру Повітряних Сил Збройних Сил України "Крила України" привітав ювілярів концертною програмою.

Дмитро Струтинський.

Днями виповнилося 10 років одній з наймолодших, але дуже важливих військових частин української армії – частині, особовий склад якої завжди знаходиться на поготіві прийняти на порятунок екіпажам повітряних суден, що зазнали лиха. Сьогоднішній ювіляр – це Центр управління пошуково-рятувального забезпечення польотів авіації Збройних Сил України державної авіаційної пошуково-рятувальної служби Збройних Сил України, яким керує підполковник Володимир Благодатських. Ця військова частина була сформована тоді, коли виникла потреба в існуванні органу, який би вирішував широке коло питань пошуково-рятувального забезпечення польотів авіації – від особистої підготовки рятувальників та парашутної підготовки інструкторами всього льотно-підйомного складу стройових авіаційних частин – до координації пошуково-рятувальної роботи в авіації Збройних Сил України в цілому. Днем формування Центру, який очолив досвідчений льотчик-афганець, якому десятки разів доводилося рятувати з-під вогню наземні підрозділи та збиті екіпажі, військовий льотчик 1-го класу полковник Олексій Журавель, стало 2 листопада 2001 року.

Уже через рік Центр було визначено керівним органом Державної авіаційної пошуково-рятувальної служби ЗС України, до складу якої увійшло три штатні пошуково-рятувальні ескадрильї.

Для вдосконалення справи пошуково-рятувального забезпечення та обміну досвідом офіцери Центру неодна-

разово відряджалися до інших держав – таких, як Польща, Канада, Угорщина, Туреччина, Росія та Німеччина. Усе побачене в іноземних колегах спеціалісти Центру аналізують і, якщо певні нововведення можуть покращити в майбутньому їх роботу, виходять із відповідними пропозиціями на Генеральний штаб та Міністерство оборони України.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України "Про єдину державну систему запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру", Правил авіаційного пошуку та рятування, затверджених наказом МНС України, Центр став однією із складових Єдиної державної системи проведення авіаційних пошуково-рятувальних робіт, що підняло Військово-Повітряні Сили в цілому та Центр зокрема на державний рівень у питаннях пошуково-рятувального забезпечення польотів державної авіації.

Варто зазначити, що серед завдань Центру – не лише організація та підтримання системи пошуково-рятувального забезпечення. Не менш важливим завданням Центру є організація парашутно-десантної підготовки льотно-підйомного складу, особового складу рятувальних парашутно-десантних груп та наземних пошуково-рятувальних груп, шляхом проведення щороку навчальних зборів та інструктивно-методичних занять, в результаті яких льотний склад отримує допуски до польотів, фахівці ПР і ПДС – підготовку до пошуково-рятувального забезпечення польотів в різних

Не НАЗом єдиним!..

Носимий аварійний запас льотчика – відомий усім авіаторам НАЗ, без якого льотчиківі, повітряне судно якого зазнало лиха, не вижити в автономних умовах, був би зайвим вантажем, якби льотчик не вмів би ним користуватися. Правильно здійснити стрибок з парашутом та приземлитися після цього чи катапультивання, вижити одному в екстремальних умовах – усього цього льотчика навчають спеціальні фахівці, рятувальники...

умовах, а спортсмени-парашутисти – натренованість для участі у чемпіонатах України та світу. Ще одним важливим заходом, який щороку проводять фахівці ПР і ПДС, є комплексні заняття з льотно-підйомним складом з виживання в умовах автономного існування. "Виживають" льотчики, як і стрибають, під керівництвом фахівців рятувальної справи з Вінниці, де, власне, і дислокується Центр.

Оскільки згадано про спортсменів-парашутистів, не можна не розповісти про них дещо детальніше. Саме вони, спортсмени команди (з парашутних видів спорту), яку очолює колишній військовий льотчик 1-го класу підполковник запасу Сергій Казаков, парашутисти у синій одностроїх Повітряних Сил щороку здобувають перемоги, призові місця, кубки й медалі на прес-

тижних змаганнях парашутистів вітчизняного та світового рівнів. Протягом десятиріччя спортсмени-парашутисти брали участь у багатьох чемпіонатах світу, України з класичного парашутизму та ставали неодноразовими переможцями як у командних, так і в індивідуальних заходах.

У день частини її командир привітав особовий склад із святом, а його заступник, підполковник Руслан Король, зачитав накази командувача Повітряних Сил Збройних Сил України та началька Центру управління пошуково-рятувального забезпечення польотів авіації Збройних Сил України. Троє фахівців Центру нагороджені пам'ятними нагрудними знаками. Це – начальник відділення координації пошуково-рятувального забезпечення майор Андрій Кучер, який отримав пам'ятний

знак Повітряних Сил Збройних Сил України – нагрудний знак "Повітряні Сили Збройних Сил України", старший офіцер відділу контролю підготовки пошуково-рятувальних сил та засобів майор Максим Косенко, нагороджений пам'ятним нагрудним знаком командувача Повітряних Сил Збройних Сил України "За доблесну службу", а також інженер відділу контролю підготовки пошуково-рятувальних сил та засобів працівник Збройних Сил України Неля Папишева, яка отримала з рук командира пам'ятний нагрудний знак командувача Повітряних Сил Збройних Сил України "За сумлінну працю". Решта офіцерів та працівників Збройних Сил України були заохочені почесними грамотами й подяками.

**Олексій Тригуб.
м. Вінниця.**

НАША ШАНА

Україна пам'ятає визволителів

28 жовтня Україна відзначила 67-му річницю визволення від німецько-фашистських загарбників. Зокрема, у Вінниці відбулося урочисте покладання квітів до меморіалів Слави та Визволення як данина шани полеглим у боях за Батьківщину. У заходах взяли участь представники місцевої влади, громадських організацій міста, Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, духовенство та мешканці Вінниці.

Довідка.

У ході визволення України – протягом січня 1943 – жовтня 1944 рр. – на території України радянськими військами проведено 15 наступальних операцій, з них 11 стратегічних і 4 фронтових. Найважливішими з них були: Воронезько-Харківська (13 січня – 3 березня 1943 р.), Донбаська (13 серпня – 22 вересня 1943), Чернігівсько-Полтавська (26 серпня – 30 вересня 1943 р.), Корсунь-Шевченківська (24 грудня 1943 – 17 лютого 1944 р.), Львівсько-Сандомирська (13 липня – 29 серпня 1944 р.).

Свого апогею битва за Україну досягла в період з осені 1943 року по осінь 1944. Саме на її території в цей період було зосереджено близько половини діючої Червоної армії.

Завершила визволення України Карпатська операція, що розпочалася 9

вересня 1944 року наступом 1-ї Гвардійської армії. 27 жовтня 1944-го був звільнений Ужгород, а 28 жовтня радянські війська вийшли на нинішній кордон України.

28 жовтня у клубі цієї військової частини відбулось урочисте зібрання, на якому командир привітав особовий склад із святом та нагородив цілий ряд військовослужбовців та працівників Збройних Сил України. Зокрема, було зачитано привітання й накази командувача Повітряних Сил Збройних Сил України, начальника Центрального штабу Збройних Сил України, начальника Центрального автомобільного управління Збройних Сил України та, власне, начальника Центру. Семеро військовослужбовців були заохочені відзнаками, декілька десятків – грамотами й подяками. Крайці військовослужбовці, серед яких – командир автомобільного взводу старший прапорщик Олександр Тищенко, заступник командира автомобільного взводу старший сержант Сергій Чепіга, технік ремонтного цеху старший пра-

порщик Руслан Баховський, а також працівники Збройних Сил України майстри Анатолій Шевченко, Володимир Деркаченко, Анатолій Сич та Віктор Кіча отримали з рук начальника Центру цінні подарунки.

Урочиста частина свята плавно й органічно завершилася святковим концертом. Як і завжди, він був підготовлений власними силами, й військовослужбовці та члени їх сімей, працівники ЗС України гучними оплесками зустрічали виступи аматорських колективів Центру, які ні в чому не поступаються багатьом професійним художнім колективам.

Та найбільше дійство для особового складу частини, а головне – членів сімей військовослужбовців, мешканців гарнізону та численних гостей з обласного центру – пройшло наступного дня, в суботу. 29 жовтня у частині

пройшов День відкритих дверей, у рамках якого понад 1000 гостей Центру мали змогу відвідати виставку автомобільної та спеціальної техніки. В експозиції було представлено понад 20 найрізноманітніших зразків – автомобілі ЛУАЗ-967, ЗАЗ-965, снігоприбиральна машина МС-59, КраЗ – 260В, бронетранспортер БТР-60, аеродромна комбінована поливально-мийна машина АКПМ-3, снігоочишувач шнекороторний ЗІЛ-131ДУ-210, бурова машина ГАЗ-66 БМ-302А, КраЗ-6322, автомобілі CHEVROLET CHEYENNE та CHEVROLET TANOЕ, УАЗ-469, ГАЗ-67, ГАЗ-М20 "Победа", ГАЗ-63, ГАЗ-51, ГАЗ-157, ГАЗ-69, ЗіС-5, КамАЗ-43105 та БАЗ-35 МБ. Гості були вражені кількістю та різноманітністю техніки. І в особливому захваті були, звичайно, діти.

– Щороку наші виставки стають більш цікавими, кіль-

ДЕНЬ АВТОМОБІЛІСТА І ДОРОЖНИКА

Свята святами, а робота

Традиційно широко відзначив професійне свято – День автомобіліста і дорожника, колектив 5-го Об'єднаного центру електрогазового та автотехнічного забезпечення логістики Повітряних Сил Збройних Сил України, яким командує заслужений працівник транспорту України полковник Ярослав Лерман.

кість експонатів зростає, – говорить заступник начальника Центру з виховної роботи підполковник Олександр Коблюк.

Свято минуло, продовжуються службові будні. Напередодні військовослужбовці частини якраз завершили дуже серйозну роботу з передачею у війська партії спеціальної техніки, підкреслюючи тим самим, що свята святами, а робота є завжди.

– У десятиденний термін особовим складом Центру було знято зі зберігання, підготовлено й передано до військової частини армійської авіації, на базі якої комплектуватиметься миротво-

рчий контингент, десять комплектів та одиниць спеціальної техніки, що невдовзі обслуговуватимуть польоти наших миротворців, – поділився полковник Ярослав Лерман. – Це – два пересувні електроагрегати АПА-5Д, комплект полкової авіаремонтної майстерні ПАРМ-2ПМ, два паливозаправники АТ-8 та паливозаправник ТЗА-7,5 з причепом ПЦ-6,7, уніфікована компресорна станція УКС-400, повітрязправник ВЗ-20/350 на базі МАЗ-500. Цей спеціальний автомобіль наші фахівці підготували шляхом переустановки агрегату з шасі автомобіля ЗІЛ-131 на

Послевоенный авиамарафон

А в авіабригаді, що на Хмельниччині, відзначення річниці визволення розпочалося ритуалом урочистого підняття Державного Прапора України та мітингом на території військової частини. Вже традиційно як для таких дат, особовий склад на чолі з командиром бригади полковником Сергієм Близнюком та заступником командира частини з виховної роботи підполковником Миколою Старушиком взяв участь у спільних із державними органами влади заходах, що масово проводилися цього дня у Старокостянтинові. Не забули авіатори 28 жовтня і про свій обов'язок щодо військово-патріотичного виховання підростаючого покоління. Так, у ЗОШ № 9 Старокостянтинова представники авіабригади провели "Урок мужності". Для військовослужбовців частини організували тематичний кінопоказ із висвітленням подій, що відбувались на території України у 1944 році, а у бібліотеці – виставку історичної літератури та періодичних видань, присвячену визволенню України.

Вічна пам'ять тим, хто не повернувся із бою, і щирий уклін усім, хто вижив та наближав Перемогу, піднімав з руїн і відроджував Батьківщину!!! Наш обов'язок – бути гідними їхнього життєвого подвигу, утврджуючи мир, злагоду та суспільну гармонію на Українській землі.

**Дмитро Струтинський.
Ірина Колонтай.**

Є ЗАВЖДИ

шасі МАЗ-500. Причина проста: там, де працюватимуть українські миротворці, використовується виключно дизельна техніка. Отож, цей наш повітрянозаправник, а також дві водовозки АЦПТ-5,0 в інтересах тилу Збройних Сил для потреб цього контингенту ми переставили з шасі ЗІЛів на шасі МАЗу.

Протягом короткого часу техніка, що роками знаходилася на зберіганні, була знята з нього, проведено її технічне обслуговування, замінено усі автомобільні шини. Після комплексу робіт, у яких найбільше відзначилися начальник відділу зберігання техніки служби пального майор Андрій Штепінський, заступник начальника ремонтно-відновлювальної бази майор Вадим Удовицький, начальник сховища електрогазової техніки прапорщик Олександр Шкаба та технік ремонтного цеху старший прапорщик Руслан Баховський, техніка вирушила до 3-го окремого полку армійської авіації, що дислокується на Львівщині. Ось так своєю сумлінною працею напередодні професійного свята озерненські автомобілісти у синіх авіаційних одностроях вкотре довели відому в авіації істину: на одного льотчика в повітрі працюють десятки наземних фахівців, без яких його льотна робота є неможливою!

**Олексій Тригуб.
м. Озерне.**

Закінчення. Початок в №43.

За разборкой и транспортировкой захваченных заводов наблюдали инженеры, присланные с советских авиазаводов.

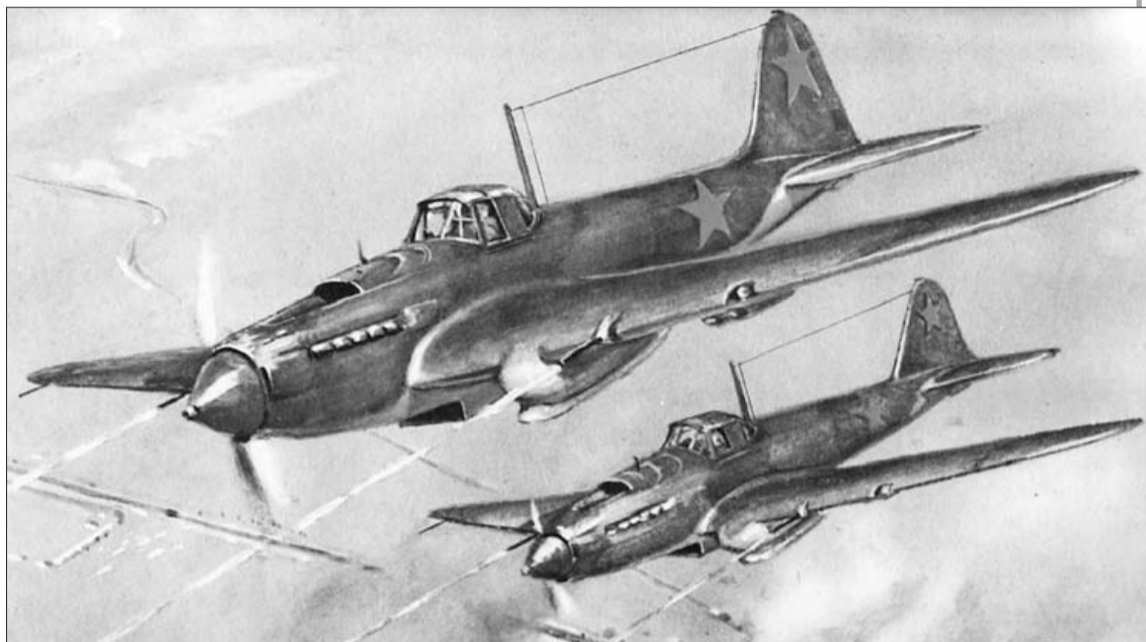
Советской авиапромышленности представился уникальный шанс не только догнать британских и американских авиационных конкурентов, недавних союзников, а теперь и возможных противников в новой войне, но и превзойти их мощным рывком.

В Советском Союзе к постройке самолетов с реактивными двигателями приступили после войны, когда авиационные специалисты смогли познакомиться с достижениями Германии в области реактивной техники. Отсутствие в ВВС боевых реактивных самолетов, уже имевшихся на западе, вызвало, как мы уже отмечали, серьезную озабоченность руководства СССР. Однако первыми послевоенными серийными самолетами стали поршневые истребители конструкции С. Лавочкина.

Ла-7, один из лучших истребителей Второй мировой войны, имел существенный эксплуатационный недостаток. Почти весь планер, кроме лонжеронов крыла, изготавливался из дерева. Древесина подвержена гниению и непригодна к длительному хранению самолетов под открытым небом. Срок службы деревянных самолетов составлял 1 год (самое большее – 2 года при хранении в специальных ангарах). Металлический самолет мог служить до 5 лет. Выход был один – увеличить сроки эксплуатации самолетов до наступления срока их морального старения заменой дерева на металл.

Еще в 1944 году ОКБ С. Лавочкина построило самолет Ла-7л с ламинарным профилем крыла. В этом же году в производство запустили самолет "120" – облегченный вариант Ла-7 также с ламинарным профилем крыла, более мощным мотором АШ-83 и двумя синхронными пушками НС-23. В конструкции истребителя широко использовался металл. Однако из-за недоведенности двигателя АШ-83 конструкторы ОКБ-301 переклонулись на разработку самолета "126" с двигателем АШ-82ФН. Его вооружение состояло из четырех синхронных пушек НС-23 с боекомплектом 200 снарядов. Заводские испытания продолжались с конца 1945 года по апрель 1946 г. Однако "126" в серию не пошел, но стал предшественником цельнометаллического истребителя "130". Новую машину назвали "Цельнометаллический Ла-7".

Первый экземпляр истребителя "130" построили в январе 1946 г. на заводе № 21 в г. Горьком, выпускавшим Ла-7. Заводские испытания, в ходе которых было совершено 30 полетов, завершили в мае 1946 г. и 9 июня самолет предъявили на государственные испытания в НИИ ВВС. На испытаниях в машине выявились серьезные дефекты и 8 июля 1946 года ее вернули в ОКБ-301 С. Лавочкина. Спустя

17 дней испытания, за время которых потеряли почти полтора месяца на замену двигателя и доводку вооружения, продолжились. В результате на создание цельнометаллического поршневого истребителя, который по своим характеристикам не слишком отличался от "деревянного" Ла-7, авиационная промышленность СССР затратила около года.

В 1946 году самолет запустили в серийное производство на заводе № 21 под обозначением "тип-48". В войсках он получил официальное наименование Ла-9. За время серийной постройки к 1946 по 1948 год в Горьком выпустили 1559 боевых машин.

Самолет металлической конструкции Ла-9 был шагом вперед по сравнению с истребителями военного времени. Машина оснащалась радиополукомпасом, авиагоризонтом, системой опознавания, фотокинопулеметом, спецфотоаппаратом, системой затенения кабины. Он стал прототипом для новой машины – Ла-11. Всего полгода понадобилось ОКБ-301 для создания самолета "134" (Ла-9м), будущего Ла-11. В мае 1947 года летчик-испытатель А. Кочетков впервые поднял машину в воздух. 19 июля первая машина поступила на государственные испытания. По сравнению с Ла-9 на самолете "134" установили три пушки НС-23, сократив боекомплект оставшихся орудий.

Спустя пять дней на аэродроме появился дублер-самолет "134Д" с большей дальностью полета. Запас горючего на нем увеличили с 825 до 1100 л.

В заключении акта по результатам государственных испытаний отмечалось, что "модифицированный самолет Ла-9 с увеличенным запасом горючего государственные испытания прошел удовлетворительно". Самолету присвоили наименование Ла-11, и на заводе № 21 началось его производство под обозначением "изделие 51" (тип 51) продолжавшееся с перерывом по 1951 год. Всего было построено 1182 машины.

Как итог к вышеизложенному отметим, что в 1947 году, впервые за всю советскую историю, авиационная промышленность освоила производство металлических истребителей.

Но авиационный марафон

продолжался. Все ОКБ стремились вырваться в лидеры.

Постановление Совета министров СССР от 17 июля 1946 г. потребовало от МАП (Министерства авиационной промышленности) представить на государственные испытания металлический самолет Як-9 с двигателем ВК-107А. ОКБ А.С.Яковлева предъявило два самолета смешанной конструкции: с металлическим крылом и фанерной обшивкой фюзеляжа. Эти самолеты (а в дальнейшем и цельнометаллический) получили наименование Як-9П.

В 1946 году на заводе № 153 были построены самолеты Як-9П войсковой серии, в том числе: 29 самолетов с металлическим крылом и фанерной обшивкой фюзеляжа и 10 цельнометаллических. Як-9П серийно выпускался по декабрь 1948 года, и всего был построен 801 самолет, в том числе с металлическим крылом 29 и цельнометаллических 772. Это был последний винтомоторный истребитель семейства "Як".

В послевоенные годы освоили выпуск еще одной необходимой для ВВС машины – учебно-тренировочного истребителя Як-11. История его создания берет начало с далекого 1945 года. 29 апреля 1945 года на Центральном аэродроме в Москве начались испытания последней модификации истребителя Як-3 со звездообразным мотором АШ-82 ФН. На высоте 600 метров самолет достиг скорости 682 км/ч. Однако самолет так и оказался невостребованным, несмотря на столь высокие характеристики. А год спустя на его основе создается учебно-тренировочный истребитель Як-9 с двигателем АШ-21. Двигатель АШ-21 представлял собой как бы половину АШ-82 с ресурсом 100 часов.

Первый полет и заводские испытания выполнил летчик Г. Климушкин. В том же году Як-11 прошел государственные испытания в НИИ ВВС (ведущий летчик П. Стефановский) и был запущен в серийное производство на заводе № 292 в Саратове.

Конструкция Як-11 в основном повторяла Як-3. Исключением стала двухместная кабина. Вооружение его состояло из синхронного пулемета УБС калибра 12,7 мм с боезапасом

100 патронов и двух 50-килограммовых бомб. На первых серийных машинах устанавливали прицел в кабине курсанта ПБП-1А, а в правой консоли – фотопулемет ПАУ-22. Весной 1948 года провели госиспытания Як-11 с новым прицелом АСП-1Н и фотопулеметом С-13, которыми комплектовались истребители. А в 1950 году летчик Г. Береговой испытал более современный прицел АСП-3Н на машине, выпущенной ленинградским заводом № 272. Заметим, что потребность в Як-11 была столь велика, что, начиная с 1949 года, его производство освоил названный выше завод № 272.

За время серийной постройки Саратовский авиазавод № 292 выпустил 1706 машин (с 1946 г. по 1950-й), а завод № 272 (г. Ленинград) за период с 1949-го по 1955-й годы сдал заказчику 1753 машины. Кроме того, с 1952-го по 1956-й в Чехословакии построили 707 самолетов С-1 (Як-11). Эти машины получили широкое распространение не только в СССР, но и за рубежом. Их можно было увидеть в небе Австрии, Албании, Алжира, Болгарии, Гвинеи, ГДР, Египта, Ирака, Йемена, Польши, Румынии, Сирии. Як-11 довелось участвовать и в "боевых" действиях. В ГДР в период "холодной войны" он использовался для борьбы с агитационными аэростатами. В СССР Як-11 со снятым вооружением эксплуатировался и в организациях ДОСААФ.

В 1940-е годы открылось еще одно направление в гонке авиационных вооружений – строительство реактивных самолетов, в первую очередь истребителей. Советский Союз, приняв с начала "холодной войны" военно-стратегический вызов США, а позднее и НАТО, решил противопоставить их мощи военной мощью социалистического лагеря. В ответ на политику Вашингтона "с позиции силы" Москва стала проводить свою силовую политику. Новые виды авиационной боевой техники во все возрастающих количествах стали поступать в армию и на флот. Авиационный марафон продолжался... Теперь уже реактивный.

**Ігор Чичкань.
Людмила Кошелева.
Матеріал до друку підготував Володимир Алексєєв.**

Професійне свято відзначають інженерні війська

За заслуги інженерних військ у зміцненні обороноздатності держави Указом Президента України від 27 жовтня 1999 року в Україні встановлено ще одне професійне свято – День інженерних військ. Відзначається воно щорічно третього листопада.

Фахівці інженерних військ Повітряних Сил Збройних Сил України щоденно виконують завдання з інженерного обладнання нових та удосконалення існуючих позицій бойового чергування підрозділів зенітних ракетних військ, радіотехнічних військ, удосконалюють існуючі позиції, беруть участь у розмінуванні діючих та колишніх полігонів ЗС України, ліквідації наслідків стихійних лих, обладнують в інженерному відношенні місця зберігання боєприпасів на арсеналах, базах, складах, військових частинах, забезпечують бойове чергування, беруть участь у підготовці та проведенні навчань, стрільб та інших заходів бойової підготовки.

Вище командування високо оцінило роботу, виконану силами та засобами зведеної групи фахівців інженерних військ під час підготовки до практичної фази дослідницького командно-штабного навчання "Адекватне реагування – 2011". Здійснивав керівництво зведеним підрозділом начальник інженерної служби Повітряних Сил ЗС України полковник Олександр Возний.

Роботи з інженерного обладнання полігону "Чауда" виконувались у період з 25 серпня по 19 вересня. До виконання завдань було залучено 5 чоловік особового складу (трьох з яких офіцери), чотири одиниці інженерної та спеціальної техніки (екскаватор, полкова землерийна машина, автогрейдер та самоскид). Всього зведеним інженерним підрозділом від військових частин тактичної групи "Крим" та ДНВЦ ЗС України менше ніж за місяць було відновлено та обладнано три десятки окопів та майданчиків для техніки загальним об'ємом більше 700 кубічних метрів, вісім кілометрів дороги з гравійним покриттям та сорок кілометрів ґрунтових доріг, майже 6500 квадратних метрів протипожежних захисних смуг. Також проведено маскування майже дев'яноста одиниць озброєння та військової техніки, що застосовувалась у навчаннях. Для цього було використано півтори сотні маскувальних комплектів.

– *Участь у навчанні такого рівня – це велика відповідальність і екзамени за весь навчальний рік, – говорить полковник Олександр Возний. – Хочу відзначити, що відбулось значне підвищення особистої відповідальності командування військових частин, які брали участь у "Адекватному реагуванні", за виконання завдань інженерного забезпечення. Щирі слова вдячності хочеться сказати командирам військових частин ЗРВ Феодосійського, Євпаторійського, Первомайського гарнізонів за високу організаційність, практичне виконання інженерного обладнання позицій, всебічне на-*

дання допомоги. На високому рівні виконувались інженерні заходи особовим складом частини дистанційно пілотованих літальних апаратів, підрозділів РТВ, зв'язку, забезпечення. Особливої уваги заслуговують фахівці, які виконували основні інженерні роботи на полігоні "Чауда". Це майори Юрій Свинарчук та Сергій Табаченко.

В ході практичного виконання завдань на штатній інженерній техніці набув практичного досвіду та підготовлений як механік-водій автогрей-

деру. За три ротації в розмінуванні взяли участь фахівці інженерних служб багатьох військових частин Повітряних Сил ЗС України. Це начальники інженерних служб підполковник Валерій Стасюк (зараз заступник командира частини з тилу), майори Сергій Захарченко, Юрій Свинарчук, капітани Роман Коломієць, Андрій Слизький, командир інженерного взводу старший лейтенант Максим Скибицький, техник стартового взводу прапорщик Богдан Пелипець, водії військовослужбовці за контрактом старші солдати Михайло Койда, Олег Мельник, тракторист-машиніст бульдозера відділення інженерної техніки солдат за контрактом Володимир Дворянин.

Всього розвідано, під-

крий брали участь у ліквідації наслідків повені на території Івано-Франківської області, одночасно вивчаючи, опановуючи та виконуючи роботу на нових зразках закупленої інженерної техніки.

Останнім часом особлива увага приділяється забезпеченню живучості на арсеналах, базах і складах озброєння і боєприпасів. Сьогодні в штатах арсеналів, баз, складів Повітряних Сил Збройних Сил України є інженерні взводи, особовий склад яких сумлінно виконує покладені на них обов'язки. Позитивним є те, що підрозділи укомплектовані штатною інженерною технікою на сто відсотків, яка в більшості своїй пройшла капітальний та регламентні ремонти. Великий внесок у виконання завдань інженерного обладнання місць зберігання ракет (боєприпасів), сумісно з інженерними підрозділами військових частин, вносять також фахівці інженерно-аеродромних батальйонів.

Словами щирої вдячності, особистої поваги кожного фахівця інженерних військ Повітряних Сил ми вітаємо ветеранів-інженерів, які стояли у витoku створення, розвитку інженерного забезпечення ВПС та Військ ППО, ПС ЗС України, були і є прикладом професіоналізму, відданості інженерній справі, а саме – Геннадія Івановича Глебова, Ігоря Яковича Золотова, Володимира Івановича Войтовича, Миколу Никифоровича Ніколаєнка, Григорія Григоровича Ісенка, Костянтина Миколайовича Криштановського, Олександра Миколайовича Черкашина, Олександра Арсентійовича Бокшиця.

дера військовослужбовець служби за контрактом ДНВЦ сержант Решат Ібрагімов. Також особовий склад зведеного інженерного підрозділу отримав практичні навички з ремонту інженерної техніки в польових умовах. В ході виконання робіт поточним ремонтом було відновлено автогрейдер ДЗ-122 та екскаватор ЕОВ-4421.

Загалом, за результатами підсумків дослідницького командно-штабного навчання "Адекватне реагування – 2011", завдання з інженерного обладнання виконані повністю. Роботу фахівців інженерних військ оцінено на "відмінно".

Завданням великої державної ваги, що вимагає особливої уваги, витримки, самодисципліни, мужності і професіоналізму, є також і розмінування діючих та колишніх полігонів.

Групами розмінування ПС ЗС України на колишніх авіаційних полігонах у період з 2005 по 2007 року самостійно, у 2008 році сумісно з фахівцями Центру розмінування ЗС України, піднято та зни-

щено більше 3500 боєприпасів (боєприпасів часів II Світової війни, авіаційних бомб всіх калібрів), очищено суцільним способом більше 165 гектарів землі. В розмінуванні брали участь понад 25 військовослужбовців військових частин Повітряних Сил, серед яких 14 офіцерів. Виснажлива, ризикована і відповідальна робота саперів відзначена нагородами Міністерства оборони України, Генерального штабу, 19 військовослужбовців отримали статус учасника бойових дій.

За період з 20 квітня по 14 жовтня 2011 року особовий склад від військових частин ПС у складі зведеного загону розмінування, який був сформований на базі 143-го Центру розмінування ЗС України, брав участь у розмінуванні колишнього авіаційного полігону "Кам'янка-Бузька".

Загальна площа полігону – 9252 гектарів, важкий для роботи ґрунт (переважно чагарники з заболоченими ділянками), наявність боєприпасів Великої Вітчизняної війни, які не вибухнули, значно ускладнювали роботу саперів.

нято та знищено більше 1080 боєприпасів, серед яких – 35 Великої Вітчизняної війни та 565 авіаційних бомб післявоєнного періоду.

Заслужують поваги військові колективи відділень розмінування авіаційних полігонів "Повурськ", "Кієво-Олександрівський", які крім участі у розмінуванні колишніх полігонів з честю виконують обов'язки з їх очищення.

Крім того, військовослужбовці інженерних військ Повітряних Сил ЗС України брали участь у ліквідації стихійного лиха на Західній Україні. Так, у 2008 році у складі зведеного мобільного загону Збройних Сил України представники ПС старший солдат служби за контрактом Борис Яковичий та працівник ЗС України Микола Бацюрівсь-

Незважаючи на всі негаразди, особовий склад фахівців інженерних військ Повітряних Сил ЗС України з почуттям гордості, натхнення, відповідальності зустрічає 12-у річницю від дня створення інженерних військ Збройних Сил України і запевняє про готовність виконати покладені завдання інженерного забезпечення.

Зі Святом Вас, воїни-інженери!

Олександр Олехнович.
"Крила України".

РОТАЦІЯ

З Афганістану на Батьківщину

На початку листопада розпочинається чергова ротація групи саперів зі складу українського миротворчого персоналу в Ісламській Республіці Афганістан. Наші хлопці повертаються додому після року служби в цій центральноазійській країні.

Десятиліття бойових дій в Афганістані залишили по собі величезну кількість вибухонебезпечних предметів, з якими й випадає мати справу нашим саперам.

Група з протидії саморобним вибуховим пристроям у складі підполковника Олександра Овчара, старшин Сергія Мельника та Володимира Ковтуняка протягом року виконувала завдання з пошуку, знешкодження і знищення вибухонебезпечних предметів та саморобних вибухових пристроїв.

Крім того, українські сапери здійснювали інженерну розвідку шляхів пересування Міжнародних сил сприяння безпеці в Ісламській Республіці Афганістан (МССБА), перевірку автомобілів та вантажів, а також місцевості та споруд на наявність вибухонебезпечних предметів і пристроїв. З цими складними завданнями наші військовослужбовці впоралися повністю.

За рік виконання завдань група знешкодила та знищила 3285 боеприпасів і саморобних вибухових пристроїв. Важкі погодні умови, напружена воєнно-політична ситуація та багато інших чинників безпеки у цій країні не завадали нашим саперам з чесно виконати завдання за призначенням.

www.mil.gov.ua

УКРАЇНА – ІНДІЯ

Потенціал співробітництва не вичерпано

2 листопада у Вінниці, в Командуванні Повітряних Сил Збройних Сил України, відбулась протокольна зустріч робочої групи Командування ПС ЗС України, яку очолив командувач Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-полковник Сергій Онищенко, з військово-повітряним аташе при Посольстві Республіки Індія в Україні полковником Ашутошом Лалом. Метою проведення заходу було представлення новопризначеного аташе, обговорення перспективних напрямків співробітництва між Повітряними Силами Збройних Сил України та Військово-повітряними силами Республіки Індія.

На початку зустрічі генерал-полковник Сергій Онищенко привітав полковника Ашутоша Лала із призначенням на відповідальну посаду, побажав успіхів у роботі та висловив сподівання, що дана зустріч надасть нового імпульсу взаємовигідному розвитку двостороннього співробітництва між Україною та Республікою Індія у сфері військової авіації.

– Я особисто бачу неабиякий потенціал у співробітництві між нашими країнами у відповідній галузі, зокрема щодо обміну досвідом системи підготовки та навчання льотного складу, напрацюваннями в галузі безпеки польотів, – зазначив у своєму виступі командувач Повітряних Сил.

В ході робочої зустрічі для військово-повітряного аташе при Посольстві Республіки Індія в Україні українською стороною бу-

ло проведено короткий брифінг-презентацію на тему “Перспективні напрямки співробітництва між Повітряними Силами Збройних Сил України та Військово-повітряними силами Республіки Індія”. Гостя ознайомили з основними цілями та завданнями, що стоять перед Повітряними Силами в рамках реалізації Державної програми розвитку Збройних Сил України, а також основними практичними заходами за участю Повітряних Сил під час проведення планових багатонаціональних спільних навчань.

У свою чергу пол-

ковник Ашутош Лал подякував генерал-полковнику Сергію Онищенку за проведену зустріч, а також висловив побажання, що вона сприятиме налагодженню більш тісної співпраці. На завершення зустрічі сторони традиційно обмінялися сувенірами з військової тематики. Крім того, новопризначений аташе відвідав Військово-історичний музей Повітряних Сил, де ознайомився з експозицією техніки військової авіації і протиповітряної оборони.

Дмитро Струтинський.
Фото автора.

НАШІ В ЛІБЕРІЇ

Щоденна робота, яку українські вертолітники виконують у Ліберії, так чи інакше пов'язана із професійним зростанням льотного складу, надбанням необхідних навичок пілотування, нальотом годин, підвищенням льотної кваліфікації. Саме зараз це дуже важливо. Бо нещодавно, під час Генасамблеї Організації Об'єднаних Націй у Нью-Йорку, українцям запропонували направити у Демократичну Республіку Конго 4 бойових вертольоти Мі-24 і близько півтори сотні військовослужбовців. Проект рішення розглядатиметься на РНБО та у Верховній Раді України, однак частинам армійської авіації вже є над чим замислитись. Окрім справної техніки, треба підготувати льотні екіпажі, фахівців інженерно-авіаційної служби, адже, можливо, доведеться працювати на два фронти – у силах двох Місій ООН в Ліберії та ДР Конго.

Майстерність зростає

Як б рішення не прийняли українські можновладці, вертолітникам і на Батьківщині, і за її межами варто закатати рукави і бути готовими до виконання нових африканських миротворчих місій.

Саме цим і займаються сьогодні військовослужбовці 56-го окремого вертолітного загону сил Місії ООН у Ліберії. Не рідко буває, коли щоденні завдання з перевезення особового складу, вантажів, патрулювання кордонів та інші, перетворюються у навчально-тренувальні льотні зміни. Одразу чотири-п'ять льотчиків, використовуючи всього один вертоліт, змінюють один одного на майданчиках і виконують планові тренувальні завдання.

Цього разу, після польотів по маршруту за планом Місії ООН, екіпажі Мі-8 приступили до виконання вправ льотної підготовки під інструкторським наглядом начальника групи планування та застосування авіації – заступника командира загону майора Олександра Бала.

Спершу капітан Юрій Назіпов виконав польоти в зону на простий пілотаж, за ним польоти по колу та на висіння здійснював льотчик-штурман капітан Андрій Мирошніченко. А майор Дмитро Андреев та капітан Віктор Бурак по черзі керували вертольотом із одним вимкненим двигуном. За словами інструктора, це одне із найскладніших завдань з курсу бойової підготовки.

– По-перше, тут треба подолати психологічний фактор, – розповідає майор Олександр Бала. – Адже льотчик, який керує машиною, розуміє, що працює лише один двигун. В кабіні вертольота це добре відчувається, навіть по рівню шуму. Пілот має чітко дотримуватись вказівок інструктора. Не можна допускати різких рухів органами керування та ряду інших моментів. До речі, польоти із одним вимкненим двигуном льотчики мають виконувати

Юрій Ігнат.
Ліберія.
Фото автора.

ВИПРОБУВАННЯ

Транспортник A400M прошел проверку мокрым аэродромом

Европейский авиастроительный концерн Airbus провел испытания перспективного военно-транспортного самолета A400M Grizzly на мокром аэродроме, сообщает Defense Aerospace. Целью испытаний была проверка двигателей на устойчивость к всасыванию воды при работе во взлетном и посадочном режиме, включая и задействованную реверсивную тягу.

Испытания самолета проводились на аэродроме во французском городе Истр. Взлетно-посадочная полоса, предназначенная для проверки самолета, была покрыта водой, толщина слоя которой варьировалась от двух до шести сантиметров. Самолет во взлетном и посадочном режимах совершал пробежки по мокрой ВПП со скоростью до 90 узлов (166,7 километра в час). По итогам испытаний,

признанных успешными, в двигателях не было обнаружено воды.

Транспортник A400M в настоящее время проходит финальную серию испытаний. В 2012 году, как ожидается, самолет получит европейский гражданский сертификат безопасности, благодаря чему станет возможной его поставка заказчиком. Первой новые транспортники в 2013 году должна получить Франция.

A400M способен развивать скорость до 790 километров в час и совершать полеты на расстояние до 9,3 тысячи километров. Транспортник предназначен для перевозки 37 тонн грузов. A400M может использоваться для перевозки 116 солдат в полном обмундировании. Работы по созданию транспортного средства отстают от первоначального графика почти на три года.

РЕЗОЛЮЦИЯ ООН

СБ ООН потребовал уничтожить химическое оружие в Ливии

Совет Безопасности ООН 31 октября принял резолюцию о нераспространении оружия в Ливии. Об этом сообщает Reuters. Отмечается, что резолюция, предложенная Россией, была единогласно поддержана всеми 15 государствами, входящими в СБ ООН. В документе содержится призывы к властям Ливии уничтожить все находящееся на территории страны химическое оружие, а также не допустить распространения в соседние государства обычных вооружений, в особенности, переносных зенитно-ракетных комплексов.

В ходе гражданской войны контроль над многочисленными складами оружия в Ливии значительно ослаб. В связи с этим представители международного сообщества неоднократно высказывали опасения, что неохраняемое оружие может попасть в руки террористических группировок региона.

30 октября новые власти Ливии сообщили об обнаружении оставшихся от режима Муаммара Каддафи складов с химическим оружием. Премьер-министр Национального переходного совета Махмуд Джibriль заявил, что у Ливии нет необходимости содержать подобные вооружения, и страна готова избавиться от них при помощи международных инспекторов.

КОНТРАКТЫ

Австралия начала пересмотр программы закупки истребителей F-35

Правительство Австралии начало пересмотр программы закупки американских перспективных истребителей F-35 Lightning II в связи с возможными задержками в поставке первых партий таких самолетов. Как сообщает Defense News, в ближайшее время австралийская делегация приедет в США для ознакомления с ходом разработки самолета. По итогам пересмотра, может быть принято решение об отсрочке заключения контракта на первые F-35.

В рамках пересмотра программы закупки F-35 будет проведен анализ программы разработки самолета на основе данных о прохождении испытаний, сложностях в проектировании, а также ценовые параметры. Решение по итогам пересмотра будет принято в конце 2011 года. Потребность ВВС Австралии в истребителях F-35 оценивается в сто единиц. Согласно действующему плану правительства страны должно подписать контракт на первые 14 истребителей в 2012 году, причем поставка первых двух самолетов должна состояться в 2014 году, чтобы ВВС могли приступить к подготовке пилотов. Все 14 самолетов должны быть поставлены Австралии до конца 2017 года.

Закупкой F-35 будет заниматься Пентагон, который включит самолеты австралийского заказа в шестую, восьмую и девятую партии мелкосерийного производства (LRIP VI, VIII, IX). Действующий план предусматривает поставку Австралии в рамках LRIP VI двух истребителей, в рамках LRIP VIII – четырех и LRIP IX – восьми. В случае, если срок передачи истребителей будет соблюден, Австралия сможет в ранее установленный срок списать часть устаревших уже боевых самолетов F/A-18A/B Hornet. В настоящее время министерство обороны Австралии планирует начать снимать истребители Hornet с вооружения в 2018 году.

ОЗБРОЕННЯ

Мир уже вступил в новую эру гонки ядерных вооружений. Об этом говорится в докладе о перспективах развития ядерных вооружений, обнародованном британской исследовательской группой Trident Commission, основанной британо-американской организацией BASIC (British American Security Information Council). Многие крупные государства сегодня занимаются реализацией ряда программ по модернизации существующих и созданию новых видов ядерных вооружений и средств их доставки. В ближайшие десять лет, как передает "Лента.ру", на эти цели по всему миру будут потрачены сотни миллиардов долларов.

Британцы рассказали о мировой гонке ядерных вооружений

Крупнейшими конкурентами в гонке вооружений в ближайшем десятилетии будут США и Россия, совокупные траты которых на ядерное оружие и сопутствующие области составят по меньшей мере 770 миллиардов долларов. В частности, в ближайшее десятилетие США потратят на ядерные вооружения 700 миллиардов долларов. Из этой суммы сто миллиардов долларов пойдут на обслуживание и модернизацию существующих средств доставки (ракеты, самолеты, подводные лодки). Еще 92 миллиарда долларов США намерены потратить на обслуживание и модернизацию уже существующих ядерных боеголовок и предприятий по их производству.

США также намерены продлить срок службы межконтинентальных баллистических ракет Minuteman III и разработать новую баллистическую ракету, построить 12 новых стратегических атомных подводных лодок SSBN(X), первая из которых войдет в состав ВМС в 2029 году, продлить срок службы бомбардировщиков B-52H Stratofortress до 2035 года, разработать новый дальний бомбардировщик и начать замену существующих крылатых ракет с ядерными боеголовками новыми в 2025 году.

В свою очередь, Россия до 2020 года потратит на развитие собственно ядерной триады не менее 70 миллиардов долларов. Эти средства пойдут на разворачивание новых мобильных комплексов РС-24 "Ярс", создание к 2018 году новой межконтинентальной баллистической ракеты с десятью ядерными блоками, переоснащение стратегических подводных лодок проекта 667БДРМ модернизированными ракетами "Синева" и строительство восьми подводных лодок проекта 955 "Бо-

рей". Кроме того, как отмечает BASIC, в России ведется проектирование стратегической атомной подводной лодки пятого поколения.

К 2025 году на вооружение России встанет новый стратегический дальний бомбардировщик (ПАК ДА, перспективный авиационный комплекс дальней авиации). С 2013 года в России будет удвоено производство баллистических ракет. Кроме того, в ближайшие десять лет российские Вооруженные силы получат десять бригад ядерных ракет малого радиуса действия (вероятно, имеется в виду закупка оперативно-тактических комплексов "Искандер-М", предусмотренная госпрограммой вооружений 2011-2020 года – примечание "Ленты.ру").

В числе других стран, участвующих в гонке ядерных вооружений, Trident Commission отметила Китай, Индию, Францию, Израиль, Пакистан и Северную Корею. Все эти государства также занимаются разработкой и производством новых видов ядерного оружия. В частности, Китай приступит к развертыванию мобильных комплексов DF-31A, Индия – баллистических ракет Agni-V, а Израиль завершит разработку ракет нового поколения Jericho-III с дальностью до 6,5 тысячи километров.

В своем докладе группа умышленно обошла перспективы развития британских ядерных вооружений, сосредоточившись лишь на общемировых тенденциях. Trident Commission была создана BASIC специально для оценки необходимости обновления ядерного арсенала Великобритании, состоящего из 160 боеголовок. В качестве средства доставки ядерных боезарядов Великобритания использует баллистические ракеты Trident D5.

ТЕНДЕР

Польша отменила тендер на поставку учебно-боевых самолетов

Министерство обороны Польши отменило тендер на поставку 16 учебно-боевых самолетов, поскольку получило слишком мало предложений, сообщает Aviation Week. В ближайшее время польское военное ведомство объявит новый тендер, по итогам которого будет произведена закупка учебных самолетов. При этом наличие у самолетов возможности использовать вооружение не будет основным требованием.

Заявки на участие в отменном тендере подали итальянская компания Alenia Aeromacchi и южнокорейская KAI. Они предложили на конкурс самолеты M-346 Master и T-50 Golden Eagle. Тендер был объявлен 2 сентября 2010 года, а сроки его проведения продлевались дважды – министерство обороны Польши объявляло это необ-

ходимостью проведения более тщательной оценки полученных предложений. В новом тендере, дата объявления которого пока не известна, как надеется польское военное ведомство, примет участие большее количество претендентов.

На покупку новых учебных самолетов министерство обороны Польши намерено

потратить 1,5 миллиарда злотых (469,3 миллиона долларов). В рамках тендера на поставку учебно-боевых самолетов военное ведомство планировало приобрести машины на замену устаревших истребителей Су-22. Кроме того, на самолетах планировалось готовить пилотов истребителей F-16 Fighting Falcon.

ПЕРСПЕКТИВА

В космос хотят полететь четверо украинцев

Названы четыре наиболее вероятные кандидаты, которые могут отправиться в космос от Украины при условии, что страна найдет \$150 миллионов. Тогда через три года наш представитель на Международную космическую станцию по квоте России.

Как пишет газета "Сегодня", среди претендентов, которых отобрало Национальное космическое агентство, – первый и единственный космонавт страны Леонид Каденюк (летал в 1997 году на американском шаттле Columbia), Ярослав Пустовой (физик, работает в космическом агентстве), Вячеслав Мейтарчан (астронавт в космическом агентстве) и единственная женщина Надежда Адамчук (биолог Института ботаники НАНУ). "Договор пока не заключен, нужной суммы нет, и она может еще меняться, – объяснила начальник пресс-службы Национального космического агентства Наталья Боротканич. – Говорили с Николаем Азаровым, он обещал подумать, не исключаем, что привлечем частные средства".

По словам Боротканич, больше всего шансов у Каденюка: "Несмотря на то, что в этом году ему исполнилось 60, он в отличной форме". Независимо от того, кого выберут, оставшаяся тройка будет также готовиться – как дублиеры.

"Если отобрать кандидата сейчас и готовить с нуля, трех лет может оказаться мало. Я в свое время учил, кроме теории космического полета и систем бортовых кораблей, еще и биологию, астрономию, медицину, астрологию, астрофизику (цель грядущего полета – ряд экспериментов, в частности, бесшовные операции и выращивание растений в условиях невесомости). Если поручат лететь, с удовольствием соглашусь", – говорит Каденюк.

РОЗРОБКИ НАСА

Новый космический манипулятор захватывает любые объекты за счет электроадгезии

Американская компания Altius Space Machines разработала космический манипулятор, способный захватывать любые объекты – от доставляемых на орбиту грузов до отслуживших свое спутников, их обломков и небольших астероидов. Задача надежно удержать произвольный предмет и при этом не повредить его не так проста, как может показаться: простого сжатия механических пальцев для этого недостаточно (даже в быту вещи порой выскальзывают из рук). Но у манипулятора Altius предметы буквально липнут к пальцам (точнее, к раскрывающимся лепесткам). Достигается это за счет электроадгезии: объект, к которому прикасается манипуля-

тор, электризуется и притягивается к лепесткам электростатическими силами. При этом материал объекта значения не имеет – это может быть как металл, так и диэлектрик.

Прототип уже испытан в вакууме и невесомости (правда, пока на Земле – на летящем по параболе самолете), но в планах у компании создать космическую руку длиной до 100 м. Это позволит, к примеру, сильно удешевить снабжение орбитальных станций, так как мелкие грузы можно будет просто выбрасывать в космос рядом с ними (и подбирать манипулятором), а не доставлять специальными грузовыми кораблями, пишет "Коммерсант – Наука".

ТУРИЗМ

Virgin может отправить туристов в космос в 2013 году

Представители компании Virgin Galactic заявили, что смогут отправить первых пассажиров в космос в 2013 году, но возможно, и позже, передает Би-Би-Си.

Ричард Брэнсон изначально надеялся, что его первый космический аппарат для коммерческих перевозок начнет летать в 2007 году, но, как подчеркнул Стивен Атенборо, конкретная дата дебютного запуска никогда не называлась.

Коммерческий директор Virgin Galactic критически отозвался о статье американской

деловой газеты Wall Street Journal, которая назвала новую дату запуска "еще одной задержкой".

"У этой программы не может быть жесткой даты. Безопасность – наш главный приоритет", – сказал Атенборо.

"Мы твердо держим ногу на педали газа, – подчеркнул он. – В нашем распоряжении проверенные технологии, на прошлой неделе мы открыли космопорт, и с программой испытательных полетов мы продвинулись далеко вперед. Трудно требовать еще чего-то от нас, когда наши дела и так идут успешно. "Задержка" – это странное слово, и никакой задержки нет".

СПІВРОБІТНИЦТВО

Космические ведомства Бразилии и США**договорились о сотрудничестве**

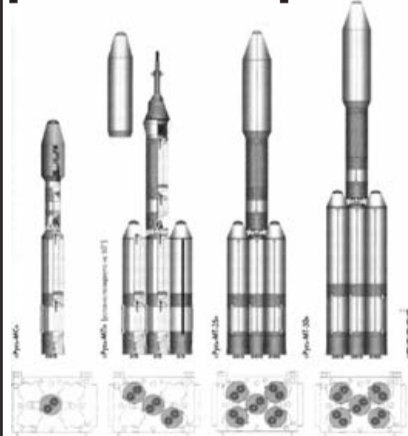
Космические ведомства Бразилии и США договорились о взаимодействии. Соглашения о сотрудничестве в области изучения климата и озонового слоя, а также мониторинга земной поверхности были заключены между Бразильским космическим агентством /АЕВ/ и Национальным управлением США по воздухоплаванию и исследованию космического пространства /НАСА/. Подписание было приурочено к визиту в южноамериканскую страну директора НАСА астронавта Чарльза Болдена, который посетил бразильский Национальный институт космических исследований в городе Сан-Жозе-дус-Кампус в штате Сан-Паулу.

Соглашения открывают для Бразилии доступ к данным совместной программы США и Японии по глобальным наблюдениям за осадками. В ее рамках в будущем году планируется запустить спутники, с помощью которых будет измеряться количество осадков, выпадающих в разных регионах планеты. Бразилия со своей стороны предоставит участникам программы данные о дождях в бассейне Амазонки, а также примет участие в работах по эксплуатации спутников, задействованных в программе.

Одно из соглашений, подписанных в Сан-Жозе-дус-Кампус, предусматривает совместную с НАСА разработку спутника, позволяющего с высоким разрешением отслеживать влияние хозяйственной деятельности человека на экосистемы. Предполагается, что в создание такого спутника 150 млн. долларов вложит НАСА и 100 млн долларов – бразильский Национальный институт космических исследований, передает ИТАР-ТАСС.

МАЙБУТНЄ

Судьба ракеты "Русь-М" решится после начала испытаний ракеты "Ангара"

Проектирование новой ракеты-носителя "Русь-М", предназначенной для запусков перспективного транспортного корабля нового поколения (ПТК НП), может возобновиться, но это решение будет зависеть от хода испытаний ракеты "Ангара".

"Мы приостановились (в проектировании ракеты "Русь-М", – ИФ-АВН). А через два года начнутся летные испытания "Ангара" легкой, средней и тяжелой, тогда станет ясно, нужно ли вообще заниматься "Русью", – сказал "Интерфаксу-АВН" вице-премьер правительства РФ Сергей Иванов.

По его словам, проектирование ракеты "Русь-М" было приостановлено вовремя, на том этапе, когда на ее разработку было затрачено еще не так много средств и времени.

НА ШЛЯХУ ДО ВЕНЕРИ

Специалисты JAXA попытаются скорректировать орбиту полета "Акацуки"

Японский зонд "Акацуки" в ноябре трехкратным запуском дополнительного двигателя попробует выровнять свою орбиту, чтобы приблизиться к планете Венера. Такое решение комитета по вопросам космических исследований обнародовало Японское аэрокосмическое агентство JAXA.

В начале декабря прошлого года зонд приблизился к Венере на расстоянии 550 километров и должен был выйти на орбиту вокруг планеты. Однако из-за технического сбоя аппарат пролетел мимо планеты. Причиной неудачи стал клапан топливпровода, который снабжал горячим двигателем. В результате двигатель, который должен был гасить скорость в течение 12 минут, отработал лишь 20-30% от заданного времени.

В прошлом месяце специалисты JAXA выяснили, что мощности основного двигателя (ОМЕ) недостаточно, чтобы вывести аппарат на орбиту Венеры, так как из-за поврежденной она составляет лишь одну восьмую часть от проектной.

Для того, чтобы скорректировать орбиту "Акацуки" и помочь зонду приблизиться к планете Венера, в ноябре будут предприняты три запу-

ска двигателя (1, 10 и 21 ноября), предназначенного для корректировки положения зонда (RCS). Каждый запуск будет продолжаться по 10 минут, что считается рекордно длительным временем работы этого типа двигателя.

Если таким образом удастся скорректировать орбиту космического зонда, то "Акацуки" сможет приблизиться к Венере в 2015 году. Однако есть опасность, что из-за недостаточной мощности двигателя RCS, аппарат не сбавит скорость, и тогда ему придется вести наблюдения за планетой с дальней орбиты. Этого можно избежать, если перенести выход зонда на орбиту Венеры на 2016 или 2017 год. В настоящее время специалисты агентства рассматривают все три варианта приближения "Акацуки" к Венере, передает РИА "Новости".

ПЛАНИ

Космические пуски по программе Роскосмоса

Как сообщила пресс-секретарь руководителя Роскосмоса, Федеральное космическое агентство планирует провести в ноябре со стартовых площадок космодрома Байконур запуски трех космических аппаратов "Глонасс-М" (3 ноября), автоматической межпланетной станции "Фобос-Грунт" (9 ноября), транспортного пилотируемого корабля "Союз ТМА-22" (14 ноября) и космического аппарата "АзияСат-7" (25 ноября).

22 ноября с космодрома Плесецк намечен запуск космического аппарата "Глонасс-М".

Наш крилатий земляк

Тринадцатого листопада 1881 года родился известный летчик, мировой рекордсмен авиации, испытатель новой авиационной техники, талантливый педагог, внесший большой вклад в начальный период развития отечественной авиации, Михаил Ефимов.

Юношей Ефимов работал в Одессе грузчиком, а потом электриком на телеграфе. Он увлекался вело- и мотоспортом, участвовал в мотогонках и в 1908-1909 годах получил звание чемпиона России. Летом 1909 года Ефимов первым в Одессе поднялся на планере, построенном механиком Цацкиным для Одесского аэроклуба, а осенью того же года уехал учиться летному делу во Францию, в авиашколу Анри Фармана. 21 января 1910 года Михаил Ефимов блестяще сдал экзаменационные испытания, а 31 января побил мировой рекорд продолжительности полета с пассажиром, принадлежавший Орвиллу Райту. 15 февраля аэроклуб Франции выдал Ефимову диплом пилота-авиатора № 31, и он стал первым русским дипломированным летчиком.

Пятого апреля 1910 года собрание членов Одесского аэроклуба вынесло постановление: «На имеющейся мраморной доске с серебряными украшениями – почетной доске – в память первого полета русского авиатора в России написать: Одесса, 8 марта 1910 года пилот-авиатор Михаил Никифорович Ефимов, первый русский, совершил официальный полет в России».

Вскоре Ефимов вновь отправился во Францию для участия в международных авиационных соревнованиях в Ницце, где вызвал всеобщее восхищение, завоевав первые призы за скорость полета, за наименьший разбег при взлете без пассажира и с пассажиром и за наибольший километраж, налетанный им за 10 дней соревнований, во время которых только он один не имел ни поломок, ни вынужденных посадок.

После Ниццы Михаил Никифорович принимал участие во многих международных авиационных состязаниях. В Вероне он получил второй приз за высоту полета, в Будапеште – первый приз за планирующий спуск, в Руане –

первое место за подъем наибольшего груза, в Реймсе победил на короткой дистанции на новом самолете «Соммер». За границей Ефимов работал инструктором и испытывал новые самолеты.

Вернувшись в Россию, Михаил Ефимов принял участие во Всероссийском празднике авиации, проводившемся в сентябре-октябре 1910 года на Комендантском аэродроме Петербурга. И здесь его ждал триумф победителя.

Ефимов совершал полеты в Петербурге, Самаре, Москве. Он посетил аэродинамическую лабораторию, познакомился с профессором Н. Жуковским, с которым впоследствии неоднократно советовался по проекту своего самолета.

В конце 1910 года Михаил Никифорович принял приглашение военного ведомства принять на себя обязанности старшего инструктора летного дела в Севастопольской (Качинской) школе военных летчиков. Здесь ему пришлось не только обучать будущих летчиков по разработанной им программе и методике, но и заниматься инженерно-техническими задачами, связанными с приемкой новых самолетов, их сборкой, регулировкой, а в отдельных случаях с переделками и совершенствованием узлов и механизмов. В то же время он испытывал самолеты, двигатели, а также первые в мире ранцевые парашюты РК-1 изобретателя Г. Котельникова. 21 декабря 1912 года Ефимов испытал в полете установленный на самолете «Ньюпор»

мотор рижского инженера Ф. Калепа.

Интерес ко всему новому, прогрессивному в области авиации являлся одной из самых замечательных черт Михаила Ефимова. Впервые в авиационной практике он оборудовал самолет прожекторами для ночных полетов, а в 1912 году предложил приспособление, дающее пилоту возможность самостоятельно запускать мотор и стартовать без посторонней помощи. Немалая заслуга принадлежит Ефимову в области применения авиации в военном деле в качестве средства разведки, наблюдения и связи. Он же вместе с летчиками В. Дыбовским и Б. Макеевым осуществил опыт воздушного эскортирования судов ВМФ.

В 1914 году Михаил Никифорович рядовым добровольцем ушел на фронт, летал в разведывательной, затем в истребительной авиации, одновременно заведующим технической частью отряда, разработал проект самолета-истребителя. За боевые заслуги его наградили Георгиевскими крестами и произвели в прапорщики инженерных войск.

После Октябрьской революции Ефимов стал флагманским летчиком при комиссаре гидроавиации, принимал участие в подавлении контрреволюции в Крыму. Во время оккупации Крыма Михаила Ефимова арестовали белогвардейцы. С группой большевиков ему удалось бежать в Одессу, но там его опознал белогвардейский патруль. В августе 1919 года М. Ефимов был расстрелян.

Робер Эсно-Пельтри является одним из первых предвидевших в своих теоретических исследованиях и подтвердивших своими экспериментами возможность космических полетов. Он родился в Париже 8 ноября 1881 года. В 1904 году сконструировал свой первый летательный аппарат – бесхвостый планер-биплан с несущими поверхностями из натянутого полотна, а в 1905 году произвел ряд испытаний, пользуясь автомобилем, буксирующим части планера с очень большой для того времени скоростью – 100 км/ч. Эсно-Пельтри был первым, кто выполнил прямые опыты в этой области.

Используя результаты указанных опытов, он в 1906 году приступил к конструированию своего первого моноплана, каркас которого состоял из металлических элементов. Учитывая желательность уменьшения веса двигателя, Эсно-Пельтри установил на этот самолет двигатель собствен-

Пионер теоретической космонавтики

ной оригинальной конструкции с непарным числом звездобразно расположенных цилиндров и одной кулачковой шайбой, обеспечивающей последовательное зажигание в каждом цилиндре через равные промежутки времени. Этот двигатель, а также теория металлического воздушного винта явились темой сделанного им 8 ноября 1907 года сообщения Обществу гражданских инженеров Франции, которое присудило ему в том же году Большой ежегодный приз (золотую медаль). Тридцать лет спустя 75% самолетов, произведенных всеми странами, были снабжены двигателями, в основу конструкции которых был положен тот же принцип.

В 1907 году этот самолет был оборудован также значительным количеством изобретенных Эсно-Пельтри приспособлений, которые впоследствии стали классическими, а именно: «ручкой управления» – органом управления рулем высоты и перекачивания плоскостей при помощи одной ручки; шасси, снабженным масляно-пневматическими амортизаторами.

В период с 1908-1914 гг. Робер Эсно-Пельтри конструирует значительное число самолетов, успешно участвовавших во многих соревнованиях и ставивших ряд рекордов. Самолеты, разработанные конструктором до 1914-го, сохранились в своей конструкции

многие основные узлы и системы, ставшие классическими для авиации 30-40 годов XX ст.

Эсно-Пельтри являлся одним из организаторов основанного в 1908 году Общества промышленников по воздухоплаванию. Впоследствии Общество слилось с Палатой профсоюза авиационной промышленности, в которой он был главой одиннадцать лет. С 1909-го Эсно-Пельтри – председатель исполнительного комитета, который организует во Франции первые международные выставки авиационной промышленности, предшествовавшие современному авиационному салону в Ле Бурже. В течение этих лет стало ясно, что будущее авиации уже не вызывает сомнений, и Эсно-Пельтри проницательно указал на возможность осуществления полетов в космическом пространстве. Об этом он сообщил на конференции в Петербурге в феврале 1912 года, а затем 15 ноября этого же года Французскому физическому обществу в Париже.

После I мировой войны Эсно-Пельтри возобновил исследование условий осуществления полетов в космос. 8 июня 1927 года он представил в Сорбонну доклад «Исследование при помощи ракет верхних слоев атмосферы и возможность межпланетных сообщений». Вслед за этим приступил к конструированию ракеты, предназначен-

ной для запуска в стратосферу, и продолжил многочисленные разработки различных видов жидкого топлива (которые он предпочитает порохам). Так как его работы рассматривались как бесполезные и в необходимых субсидиях ему постоянно отказывали, то к началу II мировой войны он, согласно собственной оценке, прошел только около одной сотой пути, т.е. произвел стендовые испытания реактивных двигателей, развивающих тягу в 300 кг в течение 60 с, что соответствовало ракете с общей массой в 100 кг, которая могла бы достигнуть высоты в 100 км (что и было достигнуто американцами после 1945 г.).

После II мировой войны Эсно-Пельтри, непонятый и непризнанный, удалился в Швейцарию и перестал заниматься космическими исследованиями. Будучи непосредственным участником бурного развития авиации и пионером теоретической космонавтики, Эсно-Пельтри до самой смерти, последовавшей 6 декабря 1957 года, имел лишь горькое утешение в подтверждении справедливости своих теорий за границей – сначала в Германии (ракета Фау-2), а позднее в СССР (первый искусственный спутник Земли). А в день его смерти запуск ракеты «Авангард» с мыса Канаверал явился как бы посвященным ему почетным салютом.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

7-13 листопада

7 листопада 1898 р. народився авіаконструктор й історик авіації В.Б.Шавров.

7 листопада 1926 р. народився заслужений штурман-випробувач С.С.Старостін.

7 листопада 1941 р. у Куйбишеві відбувся повітряний парад, де було представлено понад 700 літаків.

7 листопада 1949 р. здійснив перший політ вертоліт конструкції І.І.Сікорського S-55 із двигуном в носовій частині фюзеляжу.

7 листопада 1951 р. народився начальник Харківського університету ПС ЗС України (2004-2005) В.К.Медведєв.

7 листопада 2002 р. здійснено перший запуск турбовальної модифікації ВК-1500 – двигуна ВК-1500ВМ виробництва ВАТ «Мотор Січ».

7 листопада 1881 р. народився французький вчений і конструктор літальних апаратів Р.Есно-Пельтри.

8 листопада 1899 р. народився перший командувач Військ ППО СРСР М.С.Громадін.

8 листопада 1991 р. у Києві створено крилобудівну фірму «Аерос».

9 листопада 1902 р. народився перший Головнокомандувач РВСП М.І.Неделін.

9 листопада 1911 р. Г.С.Котельников подав заявку про винахід ранцевого парашута РК-1.

9 листопада 1941 р. Війська ППО СРСР виділили в самостійний вид Збройних Сил (першим командувачем призначили М.С.Громадіна).

9 листопада 1945 р. народився військовий льотчик, командир 5 АвК ВПС ЗС України (1997-2002) О.К.Канєвський.

9 листопада 1949 р. народився Генеральний конструктор – Генеральний директор ДП «Державне ківське конструкторське бюро «Промінь» О.П.Коростильов.

10 листопада 1888 р. народився авіаконструктор А.М.Туполєв.

10 листопада 1889 р. народився вчений і авіаконструктор Б.М.Юр'єв.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

7-13 листопада

10 листопада 1948 р. народився льотчик-випробувач АНТК ім. О.К.Антонова С.В.Максимов.

10 листопада 1982 р. здійснив перший політ дослідний зразок ударного вертольота Mi-28, Р.Г.Карапєтян, В.В.Циганов.

10 листопада 1985 р. здійснив перший політ літак-аналог орбітального апарата "Буран", І.П.Вовк, Р.А.Станкєвичюс.

10 листопада 2003 г. встановлено світові рекорди висоти польоту з комерційним навантаженням 35 т, 40 т, 45 т, 50 т і 55 т – 7355 м, а також найбільше комерційне навантаження – 55063 кг – піднято на висоту 7355 м, екіпаж В.Горюнов на Ан-70 (встановлено 15 національних рекордів).

11 листопада 1917 р. створено протилітаковий дивізіон (2 батареї, 8 зенітних гармат, 12 кулеметів) – перша частина ППО Радянської республіки.

11 листопада 1946 р. народився льотчик-космонавт В.О.Соловйов.

12 листопада 1906 р. здійснено перший успішний, офіційно зареєстрований, політ в Європі, А.Сантос-Дюмон на біплані власної конструкції схеми "качка" пролетів 220 м.

12 листопада 1930 р. створено 9-у військову школу льотчиків і льотчиків-спостерігачів. День створення ХУПС ім. І.М.Кожедуба.

12 листопада 1952 р. здійснив перший політ дальній бомбардувальник Ту-95, екіпаж О.Д.Перельота.

13 листопада 1881 р. народився перший російський льотчик М.Н.Єфімов.

13 листопада 1940 р. засновано ТОВ "Київський проектно-конструкторський інститут авіаційної промисловості "Київ-авіапроект".

13 листопада 1946 р. народився Генеральний директор ТОВ "Київський проектно-конструкторський інститут авіаційної промисловості "Київ-авіапроект" А.Т.Вінник.

13 листопада 1946 р. здійснив перший політ фронтовий винищувач Су-9 ("К") – перший реактивний літак ДКБ П.О.Сухого, Г.М.Шиянов.

13 листопада 1947 р. народився військовий льотчик, командир АГ ДА ВПС України (1992-1993) М.М.Башкіров.

13 листопада 1955 р. народився Командувач 6-го армійського корпусу С.Б.Бессараб.

13 листопада 2001 р. ВПС ЗС України представили медичний літак "ВІТА", створений на базі Ан-26.

Осенью 1910 года в Петербурге проводился первый Всероссийский праздник воздухоплавания. На глазах у многочисленной толпы зрителей разбился, выпав из самолета, капитан Л.Мацеевич. Находившийся среди публики Котельников был до глубины души потрясен событием: неужели нельзя обеспечить авиатора таким приспособлением, которое позволило бы ему спастись при аварии машины?

Существовавшие в то время парашюты, подвешиваемые к летательным аппаратам, представляли собой громоздкие сооружения, которые были неудобны даже при применении в воздухоплавании, а в авиации их применить вообще было невозможно. Глеб Котельников решил разработать автономный складной парашют, который можно было бы разместить в ранце, одетом на летчика, и со свойственной ему профессиональной эмоциональностью, используя давние технические знания и навыки (в 1893 году Котельников

окончил военное училище и по 1896 год служил офицером в Ивановской крепостной артиллерии), энергично принялся за конструирование такого парашюта. В изданных через тридцать с лишним лет своих воспоминаниях изобретатель писал: "Для купола я выбрал легкую, тонкую и очень прочную шелковую ткань. Выкроил парашют в виде плоского круга и решил сшить его из клиньев, которых, сообразно ширине материала, пришлось сделать двадцать четыре. Плетенные шелковые стропы, идущие от полюсного отверстия, я думал пропустить по швам купола и разделить их на две части, чтобы прикрепить к плечевымлямкам подвесной системы. А подвесную систему я задумал устроить из нескольких пеньковых прочных полос: пояса, нагрудного обхвата, двух плечевых лямок. Такое устройство подвески человека к куполу парашюта уже могло распределить усилие рывка равномерно по всему телу и сделать рывок менее чувствительным. Купол парашюта нужно сделать прилегающим к плечевымлямкам подвесной си-

История одного изобретения

Девятого ноября 1911 года Глеб Котельников подал заявку на изобретения авиационного парашюта.

стемы прочными карабинами пожарного типа".

В августе 1911 года Котельников практически проверил свои расчеты на изготовленной им точной модели задуманной системы, составил патентное описание парашюта с приложением чертежей и 9 ноября 1911 года представил в комитет по изобретениям заявку на разработанную им конструкцию. Но поскольку рассмотревшее тогда же предложение Глеба Котельникова Военно-инженерное управление, не опровергнув расчетов изобретателя, вынесло решение о якобы, ненужности его в практике авиации, патент Котельникову выдан не был. Это обстоятельство заставило его обратиться за границу. 20 марта 1912 года национальное управление промышленных изобретений Франции выдало Г.Котельникову на его конструкцию патент № 438612, а 23 мая того же года содержание патента было опубликовано в официальном французском сборнике патентных заявок.

Лишь с началом Первой мировой войны Глебу Котельникову был дан, наконец, на Родине заказ на изготовление для русской

военной авиации парашютов его конструкции, получивших в дальнейшем широкое применение, особенно в воздухоплавательных частях.

Но прежде, чем парашют стал достаточно надежным средством в авиации, ученым и конструкторам пришлось выполнить еще значительную работу. Сделано это было уже в советское время. В частности, металлический ранец парашюта Котельникова был заменен ранцем с мягким чехлом, что сделало этот парашют более универсальным и безопасным средством спуска на землю с большой высоты.

В советское время труды Глеба Котельникова получили полное признание, изобретатель разработал ряд отличных систем индивидуальных и грузовых парашютов. В наши дни парашютостроение выросло в крупный самостоятельный вид промышленности, во многих армиях мира есть парашютно-десантные службы, а парашютный спорт пользуется огромной популярностью. Наряду с авиацией парашюты находят широкое применение и в ракетно-космической технике.

"Крилата" операційна

Тринадцатого листопада 2001 року ВПС ЗС України представили медичний літак "ВІТА", створений на базі Ан-26. Реанімаційно-операційний літак "ВІТА", що в перекладі з латинської означає "життя", на озброєнні медичної служби 10 років. Нині "крилатий шпиталь" може конкурувати із будь-якими наземними лікувальними закладами.

У салоні літака є чотири відділи: операційний, палата інтенсивної терапії, господарсько-побутовий та відсік для медперсоналу. Завдяки підготовленості та професіоналізму лікарів, медичного персоналу, бригада, яка планується на виліт, збирається

максимум 10 хвилин. У польоті та на землі бригадою лікарів із 4-5 чоловік виконуються реанімаційні заходи, інтенсивне лікування та хірургічне втручання. Одночасно "крилата допомога" може транспортувати на штатних місцях чотири "лежачих" хво-

рих або 12 поранених у положенні "сидячи".

Ідея створити реанімаційно-операційний літак народилася після того, як спеціалісти ґрунтовно вивчили збройні конфлікти в різних кутках світу: поранення особового складу під час бою досягає понад 60% – і кожен четвертий солдат потім гине від ран. При цьому військовослужбовці отримують комплексні травми, летальність від яких сягає 37-40%, а інвалідність – 60-62%. Звідси виходить, що, з однієї сторони, важкість поранень не дозволяє евакуювати воєнків, а з іншої – шпиталі, які дислокуються поблизу бойових дій чи зон катастроф, не мають достатнього технічного забезпечення і висококваліфікованих спеціалістів. Та й приклади ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, техногенних катастроф підтверджують, що чим швидше надана висококваліфікована медична допомога, тим скоріше людина повертається до нормального життя, менші наслідки травм та захворювань. Тому є життєво необхідним оснащення медичної служби новітньою технологією – санітарним літаком.

Правила прийому ліків для дітей

Всі ми стикаємося з необхідністю дати дитині призначені лікарем ліки. І тут виявляється, скільки дрібниць нам треба врахувати: чи дати препарат до їжі або після, чи розвести його соком або молоком... Як багато треба знати!

Можна виділити основні правила прийому ліків, які і наводить УНІАН-Здоров'я.

Техніка безпеки

- Не можна давати дітям ліки без призначення лікаря або продовжувати лікування без спостереження фахівця.

- Уважно розраховуйте дозу.

- Зберігайте ліки подальше від допитливих малюків.

- Всі препарати з простроченими термінами придатності треба негайно викидати.

Спосіб "доставки" ліків

Найбільш зручним для малюків вважається шлях через рот в кишечник, а звідти вже в кров і до місця призначення. Змусити малюка проковтнути ліки – це мистецтво, якого потрібно ще навчитися.

Малюк не повинен відчувати, що від нього щось вимагають – і він не буде вередувати! Як показав досвід, діти охоче приймають ліки у вигляді приємних на смак сиропів, непогано реагують на суспензії, розчини й емульсії – всі вони легко ковтаються.

А ось сухі порошки потрібно подрібнювати і розбавляти молоком або сиропом. І в цій справі є одна маленька хитрість: змішувати ліки краще з тими напоями, які дитина п'є рідко.

Дивний смак молока або соку може запам'ятися дитині, і він буде довшо ставитися до них з підозрою. Що стосується таблеток, їх краще змішувати з густою їжею, вмістивши всю порцію в одну ложку, адже від другої дитина може відмовитися.

Аспірин (ацетилсаліцилова кислота) і анальгін (метамізол) визнані небезпечними для дітей засобами та заборонені до використання. У цей список потрібно внести ще один препарат – німесулід, який часто призначають малюкам, хоча він дуже токсичний.

Ще одним кращим для дітей способом доставки ліків в організм вважається шлях через рот у дихальні шляхи, тобто інгаляція. У цьому випадку батьки можуть зіткнутися з такою проблемою: оскільки діти ще не вміють дихати по команді, тобто не зможуть вдихнути розпорошений інгалятором препарат, ефект від лікування буде невеликим.

Саме на цей випадок були створені спеціальні пристосування – небулайзери, або спейсери. Ліки

впорскуються в спеціальний резервуар, малюк одягає маску і дихає цими випарами.

Є ситуації, коли доставити ліки в організм дитини краще через пряму кишку. Наприклад, якщо через порушення в роботі нервової системи немовля часто зригує. Препарат вводять малюкам як вранці – після того, як він сходить на горщик, або після клізми, так і на ніч. Після закінчення процедури дитина повинна полежати на боці ще 15-20 хвилин.

Біологічно активні добавки (БАДи) стали останнім часом дуже популярною темою. Потрібно пам'ятати, що БАДи не проходять необхідних клінічних випробувань, як це відбувається зі звичайними ліками, і в більшості випадків адресовані дітям з 4 років.

Можна наносити ліки на шкіру малюка або слизові оболонки. Зверніть увагу на процедуру закапування крапель. Перед тим, як ввести їх в ніс, потрібно спочатку очистити порожнину від слизу і коротко ватним "гнітом", змоченим у фізіологічному розчині.

Потім не забудьте нахилити голову малюка набік: вліво, якщо ви збираєтесь закапати краплі в праву ніздрю, і вправо, якщо в ліву. Приготуйтеся до того, що вам доведеться тримати ручки, а іноді й ніжки дитини.

Що стосується вушних крапель, пам'ятайте про те, що перед тим, як скористатися ними, препарат потрібно зігріти до температури тіла.

Час прийому

Успіх лікування багато в чому залежить від того, чи дотримується мама призначеного лікарем часу прийому препарату. Відступивши від встановленого терміну, ми можемо вплинути на його лікувальний ефект. Наприклад, е ліки, які потрібно давати до їжі, тому що їжа може послабити їх дію.

До таких засобів належать бактеріофаги – "коктейлі" з мікроорганізмів, що володіють властивістю знищувати своїх шкідливих "родичів", препарати, що нормалізують мікрофлору кишечника.

Під час або після їжі призначають пити ферментні, протиалергічні, протиглисні засоби, вітаміни, оскільки перші повинні

допомагати засвоєнню їжі, а всі інші подразнюють слизову оболонку шлунка.

...і найпоширеніші помилки

Кажуть, вдалий початок – це половина успіху будь-якого бізнесу. Сперечатися не доводиться, і, якщо ви – новоспечена мама, постарайтеся твердо освоїти науку годування вже з перших днів.

Захворіла мама

Чи варто продовжувати годувати малюка? Переривати годування грудьми варто тільки у випадку серйозного нездужання. Легкі сезонні ГРВІ до них не належать, хоча тут треба зробити одне зауваження. Продовжуйте годувати дитину, якщо ви боретесь з хворобою без допомоги ліків. У списку дозволених препаратів – лише парацетамол та ібупрофен.

А раптом малюк теж захворіє?

Не турбуйтеся про те, що можете заразити малюка: грудне молоко містить велику кількість антибіотиків, які захищають його від інфекцій. Крім того, на час годування бажано носити чотиришарову маску, прокладши між її шарами часникову масу.

У крайньому разі, якщо молода мама сильно застуджена, в перші "гострі" дні хвороби вона може годувати дитину зцідженим молоком. Тільки майте на увазі, що відбирати від грудей, нехай і на час, варто лише малюків від 3 місяців.

Дітей молодшого віку буде важко прилучити до грудей знову: вони швидко звикають до легкого життя, коли молоко не треба здобувати висмокчуючи з грудей: воно ніби саме ллється в рот з пляшечки.

Як бути, якщо мама повинна приймати ліки?

Майже всі препарати проникають у грудне молоко, а значить, потрапляють в організм малюка. На жаль, навіть невеликі дози ліків можуть спровокувати у немовлят алергію, адже очисна система крові і механізми виведення назовні продуктів обміну речовин працюють у них поки не дуже добре.

Тому, якщо молодій мамі треба приймати хімічні препарати, робити це краще відразу після годування. А якщо мова йде про небезпечні для малю-

ка засоби, варто зробити перерву, підтримуючи вироблення молока з допомогою молоковідсосу.

І ще раз про помилки...

"Якщо ліки одного разу допомогли моєму малюку, їх можна дати йому знову".

Уявіть собі таку ситуацію: дитина застудилася і почала кашляти. Лікар прописав мікстуру, за допомогою якої малюк пішов на поправку. Ситуація повторилася, і мама вирішила дати йому ті ж саме ліки. Але кашель у дитини не пройшов і став сильнішим. Довелося викликати лікаря, який виявив у нього коклюш – хворобу, викликану інфекцією, а значить, мікстура від кашлю йому була не потрібна.

"Ліки, які допомагають мені, допоможуть і моїй дитині".

Знову приклад: затримка стулу трапляється у малюків досить часто, причиною тому є не порушення в роботі системи травлення, як це буває у дорослих, а особливості дитячого організму. Прогноси, які беруть у такій ситуації батьки, не тільки не покращують справу, але можуть нашкодити дитині.

"Немає нічого страшного в тому, якщо я трохи відступлюся від призначеної лікарем схеми прийому ліків".

Треба бути фахівцем, щоб уявляти наслідки таких порушень. Багатьом з нас добре знайомий препарат Імодіум (Janssen Pharmaceutica) – він допомагає при розладах травлення. Так от, його можна приймати стільки разів, скільки у малюка трапляється рідкий стул. Продовження лікування викличе запор, з яким буде важко впоратися.

"Щоб збити температуру у дитини, жарознижувальне потрібно давати йому частіше".

Найбільш безпечними для малюків зараз визнані два препарати – парацетамол (Panadol, SmithKline Beecham; дитячий Еффералган, UPSA) та ібупрофен (Нурофен, Boots Healthcare).

Через 30 хвилин після прийому жарознижувачого температура у дитини завжди знижується на 1-1,5 °С. Якщо вона підніметься знову, дати дитині препарат можна буде тільки через 4-6 годин.

"У малюка почався нежить – треба закапати йому краплі".

Доведено: судинозужувальні краплі не допомагають дітям, їх носові ходи ще занадто вузькі, і, навіть якщо ліки знімуть набряк слизової, дихати дитині легше не стане.

"Ліки можна змішувати – так їх зручніше давати".

Різні препарати впливають на дію один одного, що може призвести до несподіваних результатів.

В Італії перед судом постане подружжя, син якого помер після лікування чаєм

В Італії порушено кримінальну справу стосовно подружжя Монселлато, син яких помер після нетрадиційного лікування, повідомляє The Daily Telegraph.

За даними видання, батько померлої дитини Марчелло Монселлато є президентом італійської асоціації гомеопатів та фахівцем з акупунктури.

За словами 52-річного чоловіка, протягом трьох тижнів у його сина Луки була підвищена температура. Однак замість ліків батьки чотирирічного хлопчика весь цей час давали йому чай із фенхелю. Дитину доставили в лікарню, лише коли її стан значно погіршився.

Співробітники медустанови розповіли, що Лука надійшов із сильною лихоманкою, він був блідим і задихався. Крім того, за їхніми словами, дитина була надмірно худю. Хлопчику почали проводити екстрене лікування, проте незабаром він помер.

За висновками судмедексперта, смерть дитини настала внаслідок природних причин. Незважаючи на це, поліція порушила проти Марчелло Монселлато і його дружини кримінальну справу про заподіяння смерті з необережності.

Подружжя заперечує свою провину. За словами їхнього адвоката, батьки можуть висунути проти лікарів, які лікували їхнього сина, звинувачення в халатності і неналежному наданні медичної допомоги.

Американські дослідники заявляють про створення препарату від хвороби Альцгеймера

Американські вчені заявляють про створення препарату, здатного уповільнювати розвиток хвороби Альцгеймера (старече слабоумство), повідомляє Reuters.

Як відзначають вчені, в ході клінічних випробувань у 81% було зафіксовано уповільнення розвитку захворювання. Пацієнти з легкою формою хвороби приймали різні дози препарату, і було доведено, що найбільш ефективна доза – це 60 мг.

Принцип дії ліків полягає в тому, що препарат сприяє накопиченню спеціального білка в мозку, який і уповільнює процес розвитку недуги.

В даний час експерти проводять тести, які повинні перевірити припущення про те, що препарат також здатний позитивно впливати і на стан пам'яті.

Нагадаємо, раніше група оманських вчених з Університету султана Кабуса в Маскаті дійшла висновку, що фініки, які ростуть на території їхньої країни, можуть допомогти в боротьбі з хворобою Альцгеймера.

Додаткова година сну знижує ризик інфаркту

Британські вчені довели, що додаткова година сну на третину знижує ризик серцевих захворювань, повідомляє портал Likar.info.

Під час експерименту фахівці протягом 5 років спостерігали за 495 добровольцями у віці від 35 до 47 років. Наприкінці експерименту у 12% з них були виявлені симптоми затвердіння серцевих артерій, що є основною причиною інфаркту. Більш детальне дослідження виявило, що додаткова година нічного сну знижує цей ризик на 33%.

Природа зв'язку між сном і отвердінням артерій поки не встановлена, та дослідники називають свою роботу ще одним підтвердженням важливості повноцінного сну.

Нагадаємо, на початку серпня американські вчені дійшли висновку, що жінки-курці більше схильні до ризику інфарктів, ніж чоловіки.

Сторінку підготувала Оксана Уретій.

ЗМАГАННЯ

Міноборони здобуло першість на міжвідомчій спартакіаді

Команда Міністерства оборони України здобула перше загальнокомандне місце у змаганнях з плавання в рамках XV Спартакіади серед працівників центрального апарату органів виконавчої влади та відомств.

Змагання проходили на базі Національного університету фізичного виховання і спорту України у Києві. До збірної Міністерства оборони України увійшли представники Центрального спортивного клубу Збройних Сил України (3 чоловіки та 1 жінка).

Спортсмени змагалися у плаванні вільним стилем – 50 і 25 метрів, відповідно.

Крім особистих запливів,

змагання також проходили у змішаній естафеті (3 чоловіки та 1 жінка, 4 x 25 м вільним стилем).

Старший прапорщик Денис Сизоненко, прапорщик Антон Бугайов, працівники ЗС України Андрій Шедловський і Жанна Чернова показали найкращі результати, завдяки чому команда Міністерства оборони України посіла перше місце.

СПОРТИВНА АКРОБАТИКА

Відбувся чемпіонат Європи зі спортивної акробатики

Українські атлети успішно виступили на 25-му чемпіонаті Європи зі спортивної акробатики, що проходив у болгарському місті Варна з 18 до 31 жовтня. Здобуток нашої команди: 13 медалей різного ґатунку.

В активі українських акробатів – 2 золоті, 2 срібні та 9 бронзових медалей. Загалом у змаганнях взяли участь 530 спортсменів із 25-ти країн Європи.

Акробатика як вид спорту досить молода. Міжнародну федерацію спортивної акробатики (IFSA) було створено у 1973 році. З того часу щороку проводяться міжнародні змагання, спортивна акробатика увійшла до програми Всесвітніх ігор, які називають Олімпіадою неолімпійських видів спорту. На останніх Іграх (2009-й рік, Тайвань) українські спортсмени вибороли медалі у групових змаганнях жінок та чоловіків, а також в акробатичних стрибках.

Загалом виступи у спортивній акробатиці проходять у п'яти категоріях: чоловічі дуети, жіночі та змішані дуети, жіночі трійки і чоловічі квартети. Номери виконуються на гімнастичному помості у супроводі музики. Вони включають як групові вправи, так і індивідуальні елементи, виконувати які необхідно синхронно з музикою і партнерами. У змаганнях груп учасники обов'язково мають будувати піраміди, які повинні триматися не менше трьох секунд. У першій частині виступу дуєт повинні бути присутні як мінімум шість вправ балансування з партнером. Також до виступів входять різноманітні сальто, стрибки, підтримки тощо.

НЕСПОДІВАНКА

Федерера обрали депутатом швейцарського парламенту без його відома

Екс-перша ракетка світу і переможець 16-ти турнірів Великий шолом швейцарець Роджер Федерер став депутатом через курйозну примху землекв.

Мешканці рідного для Федерера міста Воллерау на виборах несподівано викреслили з бюлетенів всі запропоновані прізвища і вписали туди Федерера. В результаті за нього його було віддано достатньо голосів для отримання мандату.

За правилами кантону

Швіц, депутатом від нього в парламенті країни може бути будь-яка людина, що прожи-

ває на цій території, якщо за неї проголосувало достатня кількість виборців.

Таким чином, земляки поставили тенісиста перед фактом старту його політичної кар'єри, хоча він ніколи не заявляв про те, що хотів би піти зі спорту.

Зазначимо, що населення Воллерау становить майже 7 тисяч осіб. Нагадаємо, що в жовтні 2011 року Федерер вперше за вісім років не увійшов до найкращої трійки рейтингу АТР.

ФУТБОЛ

"Зеніт" упевнено обіграв "Шахтар"

На сьогодні російський чемпіон сильніше українського. Це показали обидва поєдинки між "Зенітом" і "Шахтарем". І якщо в Донецьку "гірники" дивом відскочили, то в матчі в Санкт-Петербурзі вони програли, в першу чергу, за зламаних дій всієї пітерської команди.

Перший тайм пройшов повністю під диктовку "Зеніту". Пітерці з перших хвилин притиснули "Шахтар" до власних воріт і намагалися створювати гостроту біля воріт Рибки. До ударів справа, фактично, не доходила – захист гірників справлявся. Але напруга, в якій знаходилися захисники, позначилася. Перший момент "Зеніт" створив після першої ж помилки захисту "гірників". Обрізався Мхітарян й по воротах пробив Денисов – Рибка витягнув. Впорався голкіпер і з добиванням Зирянова. Наступний момент створив Дані, участь якого в матчі була під великим питанням. Португалець з гострого кута пробив у штангу. Але на останніх се-

кундах тайму "Шахтар", все ж таки, пропустив. Ломбартс вистрибнув вище за всіх після подачі кутового і головою забив м'яч у ворота.

Після забитого у "роздягальню" м'яча пітерці вийшли на другий тайм більш напружені на збереження своїх воріт, тому що "Шахтар" з перших хвилин побіг відігравати. Результату ці спроби ніякого не принесли. Адже в захисті "Зеніт" діяв так само впевнено, як і в атаці. "Гірникам" вдавалося переходити з м'ячем центр поля, підходити до штрафної, але до ударів справа рідко доходила. Небезпечно били Вілліан, Едуардо, але толку від цієї небезпеки було дуже мало. А пітерці на-

магалися контратакувати. І виходило у них це здорово. Один Бухаров кілька моментів "запорів" неточними ударами. В результаті, фінальний свисток зупинив чергову атаку "Шахтаря".

Тепер продовжить чи ні свої виступи в Єврокубках "Шахтар" залежить не тільки від донецької команди. А для попадання "гірників" у весняну стадію Ліги Чемпіонів взагалі, потрібен певний збіг обставин. Але для того, щоб ці обставини зіграли, треба брати в останніх двох іграх максимум очок. А решту вирішить доля – чи заслужив нинішній "Шахтар" 1/8 Ліги Чемпіонів?

РЕГБІ

Зіграно перший матч фіналу чемпіонату України з регбі

Провідні регбійні команди України останніх років "КРЕДО-1963" (Одеса) й "Олімп" (Харків) зіграли перший матч фінальної серії за титул чемпіонів України з регбі-15.

Обидва колективи підійшли до вирішальних ігор у хорошій формі. Єдине, що можна відзначити, відсутність у складі "Кредо" двох ключових гравців – Георгія Гегідзе та Олексія Новокрещенова. Незважаючи на це, з місця в кар'єр рвонули саме одесити і вже на 5-й хвилині отримали можливість відкрити рахунок у матчі, але Микола Делієргієв зі штрафного пробив неточно.

Не встигли харків'яни розіграти м'яч, як помилка в обороні ледь не призвела до спроби одеситів, але подолати два метри до "заліковки" чемпіонів "кредівцям" виявилося не під силу. Після цього моменту гра дещо вирівнялася, а на 21-й хвилині матчу олімпійці відкрили рахунок.

Одесити виявилися готовими до такого розвитку подій, притиснули "Олімп" до залікової зони і змогли довести серію атак до логічного завершення.

Друга сорокахвилинка знову пройшла під тиском господарів поля. До честі "КРЕДО" варто сказати, що команда доклала максимум зусиль, щоб відігратися, але ні часу, ні сил для цього вже не вистачило. Фінальний свисток ознаменував перемогу чинного чемпіона 30:7 – як за рахунком, так і за грою. Втім, опускати руки одеситам поки зарано. 6-го листопада у Харкові відбудеться матч-відповідь, і в разі перемоги "КРЕДО-1963" буде призначена додаткова гра, переможець якої і стане чемпіоном України.

Сторінку підготував Олександр Олехнович.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: О. Олехнович.
Перший редактор
Сергій Свенцицький.
Наклад – 1050 прим. Зам. № 112241.
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

